

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik XV.

V Ljubljani, maja 1898.

5. zvezek.

Tretja nedelja po veliki noči.

I. Pokroviteljstvo sv. Jožefa.

Daj nam, Jožef, brez škode preživeti življenje, in bodi vedno varno pod tvojim pokroviteljstvom.

Besede iz današnje sv. maše.

Kdo je bil sv. Jožef na tem svetu, tega vam, predragi kristijani, ni treba še-le pripovedovati. Ubog tesar je bil, ki je živil sebe in svojo malo družino z delom svojih rók. Vendar je bil plemenit po rodu in plemenit po dušnih lastnostih; sv. pismo ga naravnost imenuje *pravičnega*. Velika čast! Največja čast za svetega Jožefa je pa ta, da je bil mož Marijin in rednik Jezusov. Veliko, jako veliko čast je torej vžival sv. Jožef na tem svetu, ali še mnogo večjo čast vživa sedaj na onem svetu v nebesih. Po nauku svetih in pobožnih cerkvenih pisateljev je ubogi, zaničevani tesar, za katerega prebivalci betlehemske nekdanje niso imeli prostora, povzdignjen nad vse svetnike. On vživa čast, kakoršna se spodobi možu Marijinemu, čast, kakoršno zasluži rednik Jezusov. Vse ga časti. Časti ga sam nebeški Oče, kot rednika svojega Sina, časti ga Bog Sin, vsaj ga je slušal celih 30 let kot svojega »očeta«, časti ga sv. Duh kot varuha svoje neomadeževane neveste, časti ga Marija kot svojega moža, časté ga angeli, časté svetniki in svetnice, časti slednjič tudi sveta katoliška cerkev in ž njo tudi vi, predragi kristijani. In ne častite ga brez koristi, zakaj prijazno se ozira on s sedeža svoje slave na pobožne častilce in prosi za-nje nebeskega Očeta, zakaj on je patron ali pokrovitelj

cele sv. cerkve in tudi posebej vsakega kristijana, ki si zna zaslužiti to pokroviteljstvo.

Vem, predragi kristijani, da to resnico vsi verujete. Da jo bote pa še bolj spoznali in si pokroviteljstvo sv. Jožefa še bolj zagotovili in v korist obrnili, zato vam bom danes najprej dokazal, da je sv. Jožef v resnici mogočen in usmiljen pokrovitelj sv. katoliške cerkve in vsakega kristijana, potem bomo pa pogledali, kako si more vsakdo izmej nas zagotoviti ali zaslužiti to pokroviteljstvo. Govoril bom v čast sv. Jožefa in prečiste Device Marije.

I. Predragi kristijani! Ravnokar sem rekel, da je sv. Jožef naš pokrovitelj. Morda je ta beseda temu ali onemu izmej vas neznana ali vsaj ne dovolj jasna; zato pogledjmo najpreje, kaj je to, pokrovitelj. Pogovorimo se prav po domače.

Navadno imenujejo sedaj današnji praznik »varstvo svetega Jožefa«, in sv. Jožefa imenujejo potem seveda varuha. Pa kaj potem, ali sv. Jožef ni v resnici naš varuh? Je, rad pritrdim, toda pristaviti moram: sv. Jožef ni le naš varuh, ampak še mnogo več kot varuh. Pogledjmo. — Varuha imenujemo navadno osebo, ki skrbi za kako reč, da se ne izgubi, ne poškoduje, ne pokvari. Tako imajo otroci svoje pestunje, ki so njih varuhinje; bolj imenitni otroci imajo svoje spremljevalce, ki so tudi le varuhi. Ti so le zavoljo otrok tukaj in imajo pri gospodu manjšo veljavo kot otroci sami. Ali pa moremo reči, da je sv. Jožef pri Bogu manj kot mi? Torej je sv. Jožef več kot varuh. — Ali bi imenitnega gospoda, kateri bi zate prosil pri cesarju, imenoval le varuha? Menda ne. Zakaj ne? Ker se ti zdi, da ni le tvoj varuh, ampak nekaj več, saj te ne varuje samo, da ne prideš v nemilost, ampak ti vrhu tega izprosi še kako milost. Tako tudi sv. Jožef. On nas ne varuje samo, temveč nas naravnost zagovarja in nam izprosi neštevilne milosti. — Svetnika, katerega ime smo pri krstu prejeli, imenujemo patrona, in ne le varuha. Sv. Jožef se pa od tega patrona v ničemur drugem ne razločuje, kakor, da je sv. Jožef ravno tisto za vse pravoverne kristijane, kar je tvoj krstni patron zate in za tiste, ki imajo njegovo ime. Kakor torej svojega krstnega patrona ne moreš le varuha imenovati, ampak mu praviš patron, ravno tako tudi sv. Jožefu ne gre dajati le imena varuh, ampak patron. Patron pa se pravi po naše pokrovitelj ali zaščitnik; torej smemo in moramo imenovati s v. Jožefa pokrovitelja

in današnji praznik — praznik pokroviteljstva ali zaščitništva sv. Jožefa. — To se mi je zdelo potrebno omeniti zato, da se razumemo, in da ne bomo sv. Jožefa po krivici imenovali le varuha, ker je, kakor ste videli in spoznali, mnogo več kot varuh, in ga sv. cerkev ne imenuje varuha, temveč pokrovitelja ali, kakor se bere v staroslovenskih mašnih knjigah, zaščitnika, ker nas takorekoč s ščitom pokriva, da nas ne ranijo sovražne strele. — Sedaj pa pojdimo k stvari sami.

1. Rekel sem, predragi v Gospodu, da je sv. Jožef pokrovitelj ali patron cele katoliške cerkve in vseh kristijanov. Tega ni težko dokazati. Gotovo se še vsi dobro spominjate, kako se vam je z ravno tega svetega mesta pri krščanskem nauku razlagala zgodba o egiptovskem Jožefu. Opomnjeni ste bili pri tej priliki, da obrača sv. cerkev to, kar se bere o egiptovskem Jožefu, na sv. Jožefa, rednika Jezusovega. O egiptovskem Jožefu pa pravi sv. pismo mej drugim tudi to-le: Ko je Jožef kralju Faraonu sanje dobro razložil, mu reče kralj: *Ti bodi čez mojo hišo, in vse ljudstvo naj bo pokorno povelju tvojih ust.* Ljudem pa, ki so ga ob času lakote prosili za živež, je odgovarjal: *Pojdite k Jožefu.* — Ako sedaj te besede obrnemo na sv. Jožefa, moramo reči, da mu je Bog izročil celo sv. cerkev in nas vse, vsaj mu pravi: *Ti bodi čez mojo hišo*, t. j. čez sv. cerkev, in potem: *vse ljudstvo naj bo pokorno povelju tvojih ust.* Vse mu je torej Bog izročil, sv. cerkev in vse pravoverne kristijane; in da bi to še bolj zagotovil, ni le njemu dal te oblasti, ampak tudi nam daje opomin in naročilo: *Pojdite k Jožefu.*

2. Te resnice, da je sv. Jožef pokrovitelj sv. katoliške cerkve in vsakega kristijana, nam pa ne potrjuje le sv. pismo, ampak tudi sedanji sv. oče Leon XIII. in njihov prednik slavni Pij IX. Ta pobožni naslednik sv. Petra so namreč imenovali 1871. leta sv. Jožefa za pokrovitelja cele katoliške cerkve. Leon XIII. so pa vsem višjim pastirjem pred devetimi leti poslali pismo, v katerem govore o češčenju Marije Device in sv. Jožefa, in kjer pravijo mej drugim tudi, da sv. Jožef čuti in vidi, da mu je cerkev na poseben način izročena, zakaj (tako dokazujejo nadalje) cerkev je velikansko drevo, ki je zrastle iz one male korenine, male hišice, v kateri je prebivala sveta družina. Kakor je pa sv. Jožef vladal čez to hišico, z očetovsko oblastjo, tako skrbi tudi sedaj za to družino, ki stane po celem svetu, prav po očetovsko.

3. Lahko bi vam naštel, preljubi v Gospodu, tudi mnoge izreke svetnikov, ki pričajo, kako trdno so zaupali in verovali v pokroviteljstvo sv. Jožefa božji služabniki, pa bi vas predolgo mudil; zato le še nekaj iz zgodovine. — Meseca sept. 1870 je vzel sardinski kralj Viktor Emanuel sv. očetu zadnje ostanke cerkvene države, večno mesto Rim. Padlo je središče krščanstva, sovražnik se je veselil zmage, nasprotniki sv. cerkve so si mislili: ponižana je cerkev, zmaga je naša. V tej sili se obrnejo sv. oče Pij IX. na sv. Jožefa in mu izročé sv. cerkev. Njega izvolijo v tem žalostnem času za njenega pokrovitelja, ne iz strahu, da bi mogla biti cerkev premagana, ker so bili prepričani, da je zidana na skalo, katere peklena vrata ne bodo premagala, ampak vsled očetovske skrbi za neumrljive duše, ki bi se pri tem mogle pogubiti in zapeljati dati nasprotnikom. — Predragi v Gospodu! Več kot četrto stoletja je že preteklo od tistega žalostnega dogodka. Ali je pa cerkev opešala? Kje je slava nasprotnikov, kje njih zmaga? Cerkev cvete, cerkev se širi bolj kot poprej, nasprotniki pa čutijo od dné do dné bolj, kako so se motili. Odpadla je morda tu ali tam mala peščica kristijanov, slabih kristijanov, pa pridružilo se nam je mesto njih na drugem kraju več dobrih; izneverili so se posamezni ljudje, pa mesto teh se oklepajo sv. cerkve celi narodi. Tako brani sv. Jožef katoliško cerkev, tako zvesto jo podpira, tako krepko vodi, tako slavno zmaguje. Ali se ne kaže tukaj dovolj očitno njegovo pokroviteljstvo?

Dà, sv. Jožef je pokrovitelj sv. cerkve, in sicer mogočen pokrovitelj. To lahko posnamemo iz ravnokar rečenega. Če je sv. Jožef mogel odbiti zvite napade nasprotnikov, ki so sveto cerkev od zunaj pobijali z mečem, znotraj pa z nevernim peresom, če je vse to zmož, ali ji ni potem v resnici mogočen pokrovitelj? Tega ne more nihče dvomiti. Kako tudi? Ali naj nima nikake moči on, ki vživa neizmerno čast v nebesih, tisti, ki ga Bog tako ljubi, da mu je izročil svojega edinorojenega Sina, on, katerega je Sin imenoval »očeta«, kateremu je sv. Duh dal v varstvo svojo nevesto? Ne, ne; sv. Jožef ni brez moči, on je mogočen, preljubi kristijani, zakaj tolika čast zahteva tudi nji primerno oblast. Sv. Tomaž Akvinski, mož najvišje duhovske učenosti, katerega nauk je potrdil v neki prikazni sam Jezus Kristus, ta pobožni in učeni redovnik trdi naravnost, da je sv. Jožef tako mogočen, da nam more pomagati v vseh potrebah. On pravi tako: »Nekaterim svetnikom je Bog posebno moč dal, da nam le v nekaterih potrebah

pomagajo; sv. Jožefu pa je dano v vseh potrebah nam pomagati in braniti vse, ki se njegovi prošnji priporočajo; on je splošni pomočnik.«

Ali kaj nam koristi, predragi kristijani, če je sv. Jožef le mogočen. Mogočnega človeka se navadno bojimo. Ali se nam je pa bati tudi sv. Jožefa? Ne! On je mogočen, pa on je tudi usmiljen. Ali naj vam pa dokazujem, da je sv. Jožef v resnici usmiljen? Ali potrebujete dokazov? Mislim, da ne, saj ste že sami izkusili, kako usmiljen je naš mogočni pokrovitelj. Kdo izmej vas ne bo priznal s sv. Terezijo, da je po njegovi prošnji še vselej prejel, karkoli je prosil? Skušnja je tukaj najboljši dokaz. Ravno zato pa vi, ki ste usmiljenje sv. Jožefa že izkusili sami, ne potrebujete dokazov; kateri jih potrebujejo, tisti naj pa izkusijo. Ali ne bi bilo nespametno trditi o človeku, katerega nisi še nikdar ničesar prosil, da ni usmiljen? Ali nam ne bi mogel vsakdo odvrniti: Pojdi, prôsi ga, in če ne boš ničesar prejel, potem govôri, da ni usmiljen. Zato kličem tudi jaz vsem, ki bi si upali trditi, da jih sv. Jožef ni uslišal, da se sv. Jožef ne usmili, vsem kličem s sveto cerkvijo: *Pojdite k Jožefu, in storite, kar vam poreče.*

O, že večkrat sem ga kaj prosil, pa nisem bil uslišan. Celo devetdnevnic sem že opravila, pa je bilo vse zastonj. — Za kaj si ga prosil, dragi brat? Iz kakšnega namena si opravljala devetdnevnic, ljuba sestra? Govôri resnico. Ali ne bi bila tista reč, za katero si prosil, tista stvar, katero si hotela po devetdnevnic doseči, tvoji lastni duši, ali pa tvojemu bližnjemu v škodo? In če bi ne bila, kako si ga prosil, kako si opravila svojo pobožnost? Kakšna je bila pri tem tvoja vera, kakšno zaupanje, kakšna ljubezen? Ne išči vzroka tam, kjer ga ni. Sv. Jožef te ni uslišal ali zato, ker ga nisi prav prosil, ali zato, ker ga nisi prosil za stvar, ki bi tebi koristila. On te ni uslišal zato, ker je usmiljen, zakaj ravno s tem, da bi te bil uslišal, bi ti bil škodoval. Sv. Jožef je torej proti tebi usmiljen in ti rad in gotovo pomaga, ako ga le prav prosiš in se mu stanovitno priporočaš.

II. Spoznali smo torej, predragi kristijani, da je sv. Jožef v resnici mogočen in usmiljen pokrovitelj sv. katoliške cerkve in vsakega kristijana; pogledjmo še, kako naj si njegovo pokroviteljstvo zagotovimo.

Če si želiš pridobiti naklonjenost kakega imenitnega človeka, kaj storiš? Ali ne vse, prav vse, kar on hoče, kar veš, da ima rad? Lepo ga pozdravljaš, ponižno prosiš, pristrčno se mu zahvaljuješ

in vsega se ogibaš in skrbno varuješ, kar bi te moglo pri njem spraviti v nemilost. Vedno govoriš le o njem in njegovi dobroti: če se mu dobro godi, se veseliš, če mu gre slabo, žaluješ; ali, da kratko rečem: takega človeka ljubiš in častiš. Stôri ravno tako tudi sedaj, ko si hočeš pridobiti milost in naklonjenost sv. Jožefa. Pozdravljaj, prôsi, časti, ljubi ga, ter ostani v tem stanoviten, in njegovo pokroviteljstvo si si zagotovil.

Vendar je pa še neki drugi način, s katerim si moremo vse to pridobiti; način, ki je sv. Jožefu najljubši, nam pa najkoristnejši. Sv. cerkev nas pošilja k sv. Jožefu z besedami: *Pojdite k sv. Jožefu*, ter pristavlja: *in storite, kar vam on poreče*. Vidite, predragi kristijani, v teh besedah je povedano, kako si pokroviteljstvo sv. očeta najlažje pridobimo: *Storite, kar vam on poreče*. — Kaj pa nam govori ta mogočni pokrovitelj, kaj naroča, kaj zapoveduje?

1. *Gospodarji in gospodinje!* Stopite v hišo svetega Jožefa in pogledjte, kaj vas uči, ne z besedo, ampak, kar je mnogo več, z zgledom. Hiša sv. Jožefa je hiša svete tihote, blagega miru, božje ljubezni. Kar hoče Jezus, hoče Marija in isto hoče tudi sv. Jožef. Če trpi pomanjkanje Jožef, trpita ga z enako potrpežljivostjo tudi Marija in njeno božje Dete. Če se veseli eden, veselè se vsi; če žaluje ta, žaluje tudi oni. Edinost vlada v vsem in povsod. Kaj vas torej uči sv. Jožef? Na to vprašanje si lahko odgovorite sami; pa odgovorite si ne toliko z besedami, kolikor z dejanjem. Življenje v vaših hišah bodi kolikor mogoče podobno življenju sv. družine v Nazaretu. — Pogledjte nadalje. Ko je Herod skušal Jezusa umoriti, Jožefa ni strašila težavna in neznana pot v daljni Egipt. Vse je daroval, vse storil brez obotavljanja, brez vsakega pomišljanja, da je le božje Dete rešil pogube. In vi, stariši, ali skrbite tako vestno za odgojo svojih otrok? Ali pazi vaše skrbno oko, da ne zajdejo v grešne tovarišije, da opravljajo vestno in natančno svoje verske dolžnosti? — Izročite torej svetemu Jožefu svoje hiše, sami sebe, svoje otroke, svoje posle ter sklenite trdno živeti tako, da bo vaša hiša podobna hiši sv. Jožefa. Tako bote zagotovili njegovo mogočno pokroviteljstvo sebi in svojim otrokom.

2. Stopite pa tudi vi, ljubi mladeniči in dekleta, pred sv. Jožefa. Tudi vam ima marsikaj naročiti, tudi vam bi rad svojo pomoč delil. Velike nevarnosti vas obdajajo, krepke pomoči potrebujete. Kateri ste ostali zvesti, blagi, nepokvarjeni, in želite ne-le taki ostati, ampak še napredovati, — in kdo bi tega ne

želel, — in vas skrbi, da bi vas mogle skušnjave premagati, zapajte in tecite k sv. Jožefu, in glejte, kako lepo vas uči prenašati zaničevanje iz ljubezni do Boga, kako resno vam naroča, da se ogibajte slabih tovarišev in tovarišic in premagajte skušnjave z begom. — Vas pa, ki ste bili tako nesrečni, da ste zašli in padli, ki ste morda že kaki strasti udani, ki ste že mnogo milosti izgubili in zapravili, pa vam je vendar ostalo še nekoliko dobre, pa slabotne volje, vas sv. Jožef z zgledom ne more učiti, ker ni nikdar padel, kakor vi; vendar pa bi vam rad pomagal, rad bi vas sprejel pod svoje pokroviteljstvo. Zato popravite, kar ste zagrešili ter ga posnemajte od sedaj nadalje stanovitno, in prepričani smete biti, da bo v prihodnje tudi vam delil od nebeških zakladov, kakor onim, ki so zvesti ostali.

3. In ti, ubogi delavec, ki se trudiš in potiš od ranega jutra do pozne noči, pojdi tudi ti k sv. Jožefu in uči se od njega prenašati težave tega življenja. Ne žalosti naj te tvoj nizki stan, ne straši naj te uboštvo. Sv. Jožef je bil ubožen tesar, trpel je veliko pomanjkanja, delal je pridno, da je mogel živeti sebe in svojo družino, pa pri vsem tem ni bil žalosten. Vedel je, kdo je dete Jezus, poznal je njegovo vsemogočnost. Lahko bi ga bil prosil, naj ga stori bogatega in imenitnega, pa ni hotel. Hotel je le, da se izpolnjuje volja božja. Posnemaj ga v tem tudi ti. Pusti, naj se svet veseli, saj bo prišel dan plačila. Takrat bo tvoje trpljenje obilno poplačano, tvoja žalost spremenjena v veselje; tvoje solze bodo takrat biseri, s katerimi si boš kupil večno življenje; zaničevanje, ki ga sedaj trpiš iz ljubezni do Boga, bo na sodnji dan tvoja slava. Sv. pismo pravi, da Bog one ljubi, katere tepe. *Kogar Gospod ljubi, ga pokori; in tepe vsakega otroka, katerega sprejme.* (Hebr. 12, 6.) Če ti torej Bog pošilja nadloge, če moraš mnogo trpeti in trdo delati, veseli se in trpi; Bog te ljubi. Oziraj se v svojem trpljenju na sv. Jožefa; on čuje nad teboj, on te ne bo zapustil, le trdno in zvesto se ga okleni. Ne daj se slepiti nezadovoljnejem, ki se upirajo zoper svoje gospodarje. Višji so postavljeni od Boga in bodo od svojih napak sami odgovor dajali; ti pa, če se vzdiguješ zoper nje, vzdiguješ se zoper Boga, ki jih je postavil, in ne posnemaš svojega pokrovitelja, sv. Jožefa, ki se celó zoper krutega Heroda ni upiral; ponižno se je umaknil v Egipt, dobro vedoč, da je Bog tisti, ki bo hudobijo kaznoval, čednost pa poplačal. Živite torej, predragi delavci po zgledu sv. Jožefa in prepričani bodite, da ne bote le trpeli, ampak tudi veselili se ž njim.

Pridite torej k sv. Jožefu vi, gospodarji in gospodinje; vaša hiša naj bo enaka hiši sv. Jožefa; k njemu se zatekajte, vi mladeniči in dekleta; živite, kakor je živel on; njega se oklenite vi, delavci; k temu mogočnemu in usmiljenemu pokrovitelju pribežite vsi; vsi ga posnemajte, vsi se ravnajte po njem, in zagotovljeno vam je njegovo pokroviteljstvo.

Če se vam pa sedaj dobro godí, če se vam zdi, da ne potrebujete njegove pomoči, povem vam, da se motite. Če ga ravno sedaj ne potrebuješ, predragi kristijan, potreboval ga boš kmalu. Prišla bo ura, ko boš onemogel ležal na postelji. Domači bodo stali okoli tebe, jokali in zdihovali, a pomagati ti ne bodo mogli. Zdravnik bo skušal ozdraviti te, pa tvoje življenje je pri kraju. Vse zastonj. Duhovnik bo stal poleg tebe in ti vlival tolažbo v potrto srce, toda v večnost s teboj tudi on ne bo mogel. O, groza, o strah! V večnost, in sam! Pred ostrega sodnika, in brez zagovornika! — Kaj govorim? Sam, brez zagovornika? Ne! Sv. Jožef, ta mogočni in usmiljeni pomočnik umirajočih, ta je pripravljen pomagati nam tudi tamkaj, kjer je proč vsa človeška pomoč; on te ne bo zapustil tudi takrat ne, ko te bo vse zapustilo, ko boš pomoči najbolj potreben, ko se bo odločilo za tvojo večno srečo ali pa nesrečo, on te ne bo zapustil, samo da živiš tukaj po njegovem zgledu ter si tako zagotoviš njegovo pokroviteljstvo. Ali se bo še kdo obotavljal živeti po njegovem zgledu? Naj se nihče ne! Zato molimo danes, na ta lepi praznik, za nas vse s sveto cerkvijo: *Daj nam, Jožef, brez škode preživeti življenje, in bodi vedno varno pod tvojim pokroviteljstvom.* Amen. P. S. Z.

2. Veselje svetnikov.

Tudi vi imate sedaj sicer žalost, pa zopet vas bom videl, in vaše srce se bo veselilo, in vašega veselja vam ne bo nobeden vzel. Jan. 16, 22.

Tretjo nadeljo po veliki noči posvečuje sv. cerkev pokroviteljstvu (varstvu) sv. Jožefa. Življenje rednika Jezusovega in ženina Marijinega je bilo prav tako, kakor govori današnji evangelij. Žalost in veselje sta se vrstila sv. Jožefu v njegovem vzvišenem poklicu. Četudi je imel z Jezusom in Marijo prestati neštivilno britkostij, vendar ga je tolažila vselej misel, da volja božja to od njega zahteva, in razveseljevala ga je zavest, da ima v svojem

varstvu samega Sina božjega in njegovo presveto Mater. In ko se mu je približala zadnja ura, bil je pač otožen, ker se je imel ločiti od dveh najsvetejših Src; toda zopet sta mu lajšala zadnjo uro Jezus in Marija s svojo navzočnostjo, zatrijevaje mu, da se kmalu združijo za vekomaj v nebesih. Zato je spomin na sv. Jožefa tolažilen in vesel za vsacega pravičnega kristijana, ker tudi njemu se bo sedanja žalost spremenila v veselje.

Pa poglejmo, kakšen je bil povod današnjemu evangeliju. Žalostni so bili učenci Jezusovi, ko jim je po zadnji večerji govoril o svojem odhodu s tega sveta. Toliko časa so bili ž njim skupaj, hodili v njegovi družbi, poslušali njegove božje nauke, gledali njegove čudeže, bili priče njegovega neskončnega usmiljenja do grešnikov, sedaj pa se mora ločiti od njih, in ločiti po tako grozovitem potu. Pač je bilo treba apostole potolažiti, in Jezus je to tudi storil pri taisti priliki. Če jim je rekel: *Še malo, in me več ne bote videli*, rekel je précej na to: *in zopet malo in me bote videli, ker grem k Očetu*. Če jim je rekel: *Vi bote žalovali*, pristavil je précej: *ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila*. Ko jim je rekel: *Tudi vi imate sedaj sicer žalost*, potolažil jih je précej, rekoč: *Pa zopet vas bom videl, in vaše srce se bo veselilo, in vašega veselja vam ne bo nobeden vzel*. To je zares nebeška tolažba; zakaj božje delo je to, da od mrtvih vstanemo, da se po smrti zopet najdemo in vidimo v neminljivi slavi nebeški. Ako so bili učenci vsi prežaljeni vsled bližnje smrti in ločitve Jezusove, potolažila in osrečila jih je zopet misel, da se kmalu zopet vidijo in vekomaj ž njim združijo.

Kakor sv. Jožef in kakor prvi učenci Jezusovi, tako so tudi vsi poznejši prijatelji njegovi imeli premnogo žalostnih ur; toda za žalostjo je gotovo prišlo prej ali slej veselje. Ozrimo se v nekatere podrobnosti iz življenja svetnikov, da vidimo, kje so svetniki dobivali svoje veselje.

1. Svetniki so bili ljudje, kakor mi, postavljeni med razburkani svet, kakor mi; torej je čisto naravno, da so imeli premagati silno težav, predno so se prav dobro utrdili v živi veri v Jezusa Kristusa ter si mogli nabirati čednostij, katere jih je učila sv. vera. Premagavši pa vse težave ter odbivši od sebe vse verske dvome, zajemali so iz sv. vere in iz oznanovanja sv. vere največje veselje.

Vzemimo si najprej za zgled sv. apostola Filipa. Bil je poprej ribič in oženjen. Pač je imel dovolj skrbij za ženo in otroke pri svojem trudapolnem rokodelstvu; toda pri vsem tem je rad bral in premišljeval v knjigah sv. pisma, kjer se je učil spoznavati Mesijo ter ga pričakovati. Kmalu, ko Mesija nastopi očitno, pokliče Filipa, rekoč: *Hodi za menoj!* (Jan. 1, 43.) Gotovo je bilo težavno Filipu vse popustiti ter kar hoditi za Jezusom; toda duša njegova se je tega klica tako razveselila, da je Filip kar šel za Kristusom ter postal njegov apostol. Ves vesel te sreče hiti tudi svojega prijatelja Natanaela pridobiti za Kristusa. Vendar pa, kakor drugi apostoli, tudi on do prihoda sv. Duha ni prav mislil o presveti Trojici in o božjem kraljestvu, katero so si upali imeti na zemlji. Zato ga po zadnji večerji opomni Zveličar: *Toliko časa sem pri vas, in me ne poznate? Filip! kdor mene vidi, vidi tudi očeta.* (Jan. 14, 9.) Prejemši sv. Duha pa se Filip in drugi apostoli razkropé po širnem svetu. Sv. Duh pa jih ni le podučil in potrdil v tistih resnicah, katere jim je poprej oznanoval Sin božji, ampak jih je tudi osrčeval tako, da so z največjim veseljem in neustrašeno oznanovali duhovno kraljestvo božje. Sv. Filip je učil v Frigiji sv. evangelij ter ga potrjeval s čudeži. Zavoljo njega je moral storiti grozovito smrt na križu.

Poglejmo še na sv. J a k o b a, imenovanega mlajšega bratranca Gospodovega, ki je bil Jezusu tudi jako podoben. Po svojem vstajenju se mu je Jezus posebej prikazal. Ko so se apostoli razšli po svetu, ostati je imel sv. Jakob v Jeruzalemu, da vodi prvo krščansko cerkev. Kako težko breme je bilo s tem naloženo svetemu Jakobu! Bivati v tistem mestu, kjer so prvi in najhujši sovražniki Križanega, bivati celó kot vodnik Jezusu zvestih ovčic, utrditi in urediti sv. cerkev tam, kjer je bil Jezus križan, apostoli pa večkrat že v ječe pahnjeni, bičani in sicer hudo preganjani. Ali sv. Jakob je našel najmočnejšo oporo v sv. veri, ki mu je kazala Kristusa, sedečega na desnici Očetovi ter bivajočega z apostoli vse dni do konca sveta. Na Njega je kazal tudi takrat, ko so ga pismarji obsodili, da mora biti kamenjan, ako očitno ne reče, da Jezus, križani, ni pravi Mesija. Spričeval je ravno nasprotno ter sklenil z besedami: *Kdor vanj ne veruje, bo vekomaj pogubljen.* Druhal ga obsuje s kamenjem in sukknjarski valjavec mu z betom razdrobi častitljivo glavo. Sv. Jakoba je v življenju in smrti tolažilo to, kar je zapisal v svojem listu (1, 2.): *V veliko veselje si štejte, moji bratje, kadar padete v mnogotere skušnjave,*

t. j. kadar bote preganjani, zaničevani, ali, če vas zadene še kaj hujšega.

Na Jakobovo mesto stopi v vrsto apostolov sv. Barnaba. Bil je iz šole Gamalielove, kakor Savel, in predstavil je spreobrnjenega apostoloma Petru in Jakobu starejšemu ter ga jima priporočil. Cerkev v Jeruzalemu ga pošlje v Antijohijo uredit novo krščansko občino in jo potrdit v sv. veri. Sv. pismo pravi: *Ko je on tje prišel in videl milost božjo, se je obveselil in je opominjal vse ostati s srčnim sklepom v Gospodu.* (Dj. ap. 11, 23.) Sveti Barnaba je bil torej silno obveseljen nad gorečnostjo spreobrnjencev ter jih opominjal, naj ostanejo stanovitni v sv. veri ter služijo Gospodu zvesto. S sv. Pavlom, ki je pozneje prišel v Antijohijo, sta ostala ondi celo leto in sta učila veliko trumo, tako da so bili najprej v Antijohiji učenci imenovani kristijani. S sv. Markom je oznanoval vesele resnice na otoku Cipru, odkoder je šel v Rim in dalje v Milan. Svoje apostolsko delovanje pa je tudi sklenil na otoku Cipru, kjer so ga, kakor nekdanj sv. Štefana, pobili s kamenjem ob času cesarja Nerona. Njegov god se praznuje dne 11. rožnika.

Ker že toliko govorim o apostolih, ne morem si kaj, da bi vam ne povedal dva, tri izreke iz listov apostola narodov, kateri kažejo na veselje sv. Pavla, izvirajoče iz sv. vere. Filipljanom piše: *Da se le Kristus oznanuje, tega se veselim in se bom tudi veselil.* (1, 18.) Kološane hvali tako-le: *Veselim se, ko vidim vaš red in trdnost vaše vere, katera je v Kristusu.* (2, 5.) In zopet pravi Kološanom: *Veselim se v trpljenju za vas.* (1, 24.) Še dalje pa gre, pišoč Filipljanom: *Pa ko bi bil tudi darovan v daritvi in službi vaše vere, se veselim in sem vesel z vami vsemi.* (2, 17.) Sv. Pavel pravi torej, da bi se celó veselil, ako bi izgubil tudi svoje življenje pri razširjanju sv. vere.

Pa kaj hočem še govoriti o apostolih? Naj navedem pohvalno besedo sv. Lukeža o apostolih, zaprtih v ječi in potem pretepenih: *Oni pa so šli veseli izpred zбора, ker so bili vredni spoznani zavoljo Jezusovega imena zasramovanje trpeti.* (Dj. ap. 5, 41.) Zares, kdor ima tako živo in trdno vero, kakor apostoli, tak ne more biti otožnega srca; zakaj zaklad nosi v sebi, kateri je več vreden, kot vse drugo na svetu.

2. Svetniki so zajemali veliko veselja tudi iz pokore. Delali so jo, ker so je bili potrebni zavoljo svojih prejšnjih grehov, ali pa so jo delali tudi iz ponižnosti ter skušali božji pravici

zadostovati za grehe drugih. Nobenega svetnika ni, kateri bi ne bil iskal in našel v spokornem življenju nebeškega miru in notranjega veselja. Resnično je, da z grehom Kristusa, svojega Gospoda in Boga, preženemo iz srca, ravno tako resnično je pa tudi, da ga zopet najdemo s pravo pokoro. Tega nas uči zlasti življenje Marije Magdalene, bivše očitne grešnice, pa ravno tako potem očitne spokornice.

Tamkaj v obednici farizeja Simona jo opazujemo. Ta jo predrzno in trdo sodi, kakor njegovi vrstniki, ko se ona skesano vrže k nogam Zveličarjevim, jih moči s solzami ter z dišavami mazili. Ne upa si Magdalena očij dvigniti kvisku, ne upa si Zveličarju pogledati v obraz. Nobene besedice ne spregovori, ne meni se za to, kje je, ali kdo jo opazuje, samo na svoje grehe misli, s katerimi je razžalila Boga, le skrb za odpuščanje ji je na srcu. Sedaj je pač žalostna, hudo žalostna, ker se po lastni krivdi čuti ločeno od Boga. Toda njena žalost se kmalu spremeni v veselje. Hvaležno se ozre proti Zveličarju, ko se k nji obrne in reče: *Odpuščeni so ti grehi. Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru.* (Luk. 7, 48. 50.) Magdalena gre in postane po resnični pokori svetnica. Odslej ni več izgubila tolažbe, miru, veselja iz svojega srca.

Ko je sv. Ignacij Lojolan na bolniški postelji prebiraje življenje svetnikov spoznal, kako nečimeren je svet in koliko je on doslej žalil Boga, občutil je srčno žalost nad svojimi grehi. Spravil se je popolnoma z Bogom in tolažilno veselje je zavladovalo sedaj v njegovi duši. Postal je velik svetnik in ustanovnik svetovno-znanega tovarištva Jezusovega. Spisal je sloveče duhovne vaje, katere naj bi grešnike spravljale na pot pokore, ondi jih razsvitljevale ter pripeljale v nebeško kraljestvo. Tisoče in tisoče grešnikov iz vseh stanov je ta knjiga že spreobrnila in k Bogu pripeljala, podelivši jim ono dušno veselje, katero je vžival poprej njen spisovatelj — sv. spokornik Ignacij.

Koliko bo veselje sodnji dan, ko bodo ti in drugi spreobrnjeni svete apostole in svete spokornike zahvaljevali, da so po njihovem navodu in zgledu dospeli z božjo pomočjo do tiste večne sreče, ki je izražena v Zveličarjevem povabilu: *Pridite, blagodarjeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta.* (Mat. 25, 34.) *In ti pojdejo v tisto veselje, katerega jim ne bo nobeden vzel.*

Kristijani! Tudi naš namen je občutiti kdaj rajsko veselje izvoljencev božjih, tudi naš namen je kdaj povabljenim biti v nebeško kraljestvo, tudi naš namen je uživati tisto neskončno veselje. In zares bomo vse to dosegli, ako že sedaj iščemo svoje največje veselje v tem, v čemur so ga iskali in našli svetniki in svetnice božje, namreč v živi krščanski katoliški veri in v spokornem življenju. Amen Val. Bernik.

3. Zakonski mir. — III. Včasih so žene krive nemirov v zakonu.

Kdor ima dobro ženo, začne bogateti; on ima pomoč in steber, na katerega se naslanja. Sir. 36, 26.

Znano je, da je Bog že v začetku sveta povedal, zakaj je vstvaril ženo. Rekel je: *Naredimo mu pomočnico, njemu podobno.* Torej zato jo je vstvaril, da bi možu bila v pomoč, v tolažbo, razvedrilo. In res, dobra ženska je v resnici pravi blagoslov božji za moža, za otroke in za hišo, vsaj pravi pregovor, da pridna gospodinja podpira tri hišne vogle. Vsako krščansko mater in pobožno ženo čaka posebno plačilo pri Bogu; pa tudi ljudje jo imajo v časti. Ali tacihi vrlih možatih gospodinjah, ki so po svojem vedenju dostikrat vsakemu možu kos, ne najdemo veliko. Sploh se lahko opazi, da so ženske bolj nagnjene k pobožnosti, kakor moški, in posamezne se včasih popnó do velike popolnosti, tako, da postanejo pravi angel miru in ljubezni. Pa če se ženska obrne v hudo, pade pa tudi silno globoko. Kaj hujšega ne more biti, kakor spridena, togotna, prekanjena, jezična ženska; to je satan v človeški podobi. Sv. pismo pravi, da *kdor tako ženo prime, škorpionja prime.* (Preg. 26, 10.)

Revež je mož, ki mora s tako ženo skupaj prebivati; oba sta v nevarnosti, da bota pogubljena. Krščanske žene tukaj v cerkvi, ve gotovo želite v edinosti in v krščanskem miru s svojimi možmi živeti, da ne bote delale same greha, pa tudi vaši možje ne; — poslušajte, za kaj se ve prizadevajte, da bote s svoje strani ohranile zakonski mir!

1. Bodite pridne gospodinje!

2. Bodite molčeče žene!

3. Bodite ubogljive žene!

Govoriti hočem v čast presladkemu Imenu Marijinemu.

1. **Bodite pridne, dobre gospodinje.** — Bog je dal ženi druge lastnosti, kakor možu. Mož se rad zanima za večje in težavneje reči, žena pa najde na tihem tudi dosti skrbi in opravila. Bog je razodel tudi tukaj svojo modrost, da je razdelil delo med možem in ženo; za nekatere reči so pripravni moški, za druge pa ženske. Sv. Pavel je pisal učencu Titu, česa naj uči mlade žene: *Uči jih (tako pravi), da bodo ljubile svoje muže, ljubile svoje otroke, da bodo pametne, čiste, trezne, za hišo skrbne, dobrotljive, pokorne svojim možem, da se ne bo preklinjala božja beseda.* (Tit. 2, 5.) Mej drugim pravi torej apostol: naj bodo žene skrbne za hišo . . . Katere so torej lastnosti skrbne, dobre gospodinje?

a) Ona skrbi za strogi red in snago pri hiši. O gotovem času vstane, moli; o gotovem času morajo vstati otroci. Dobra mati jih ne pusti polegati zbudjenih na postelji, ne pusti jih zjutraj brez molitve, ne pusti jih na pol napravljenih okrog letati, ne pusti jih umazanih, da bi se ne umili in počesali. Dobra gospodinja pošlje o pravem času otroke v šolo, in se tudi potruzi, da ne prihajajo otroci hudo raztrgani v šolo. Dobra, redna gospodinja skuha o gotovem času kosilo in večerjo; gospodinja brez reda je sebi in drugim v nadlogo in vedno ima preveč dela. Redna gospodinja tirja strog red od otrok in od poslov, vsaka reč mora biti pri nji na svojem mestu; pri neredni gospodnji je vse razmetano in nesnažno. Modra gospodinja je povsod ugled rednosti celi družini, in tudi otroci njeni se tega navadijo. Zato sv. pismo samo najlepšo slavo daje pridnim gospodinjam z besedami: *Kdo bo našel močno ženo? Njena cena je kot rečij iz daljnih in zadnjih pokrajin. Srce njenega moža se na-njo zanaša in dohodkov mu ne bo manjkalo. Ona mu skazuje dobro in ne hudega vse svoje žive dni . . . Še po noči vstaja in daja pridobitka svojim domačim, in jedi svojim deklam . . . Svojo roko odpira ubogemu in svoje dlani steguje proti potrebnemu. Sloveč pri vratih je nje mož, kadar sedi z deželnimi svetovalci . . . Svoja usta odpira modrosti, in postava milosti je na njegovem jeziku . . . Prazna je lepota; žena, katera se boji Gospoda, ona bo hvaljena.* (Preg. 31.) Ali se more lepše opisati modro ženo in gospodinjo, kakor jo opiše sv. pismo?

Za modro gospodinjstvo zapomnite si žene te nekatere nauke:

b) Delajte najprej tisto, kar je najbolj potrebno. Za mater je potrebno, da zna primerno skuhati, obleko zašiti ali tudi narediti. Dandanes se po gosposkih hišah učé raznih stvari, najbolj po-

trebnih pa ne. Poznal sem gospodinjo, ki je kaj rada na citre igrala, pa je tudi svoje gospodinjstvo zacitrjala. Nekatera hoče vse kupiti, kar vidi; otroci pa bosí hodijo. Kdor kupuje, česar ne potrebuje, kmalu prodaja, kar potrebuje.

c) Drži se pravila: malo pa dobro in snažno. Nekatera ima veliko obleke, pa vse v neredu; nekatera pa zna tudi priproste reči porabiti; vsaka cunjica ji prav pride. Otroci so morda prav ubogo oblečeni, pa vendar snažni so.

d) Skrbno pazi na hišo, na otroke, na posle. Gospodinja mora imeti povsod oči, drugače se bo v hiši kmalu godila nerodnost. Kar se vpríčo tebe godi, bo mnogo boljše storjeno, kakor sicer. Sv. pismo pravi: *Kjer je veliko rók, zapiraj; in karkoli izdajaš, preštej in pretehtaj.* (Sir. 42, 7.)

e) Bodi sama varčna in z malim zadovoljna, bodisi v jedi, obleki, ali pa tudi v časti. Slovenski pregovor pravi: Pridna gospodinja za kurjim peresom za plot skoči. Razkošna gospodinja bo vse otroke razbrzdala, da ne bodo nikdar síti, nikdar dovolj oblečeni, pa tudi nobene reči se jim ne bo škoda zdelo. Naj dela taka žena, kar hoče, nič se ne pozna; ravno tako je, kakor bi z rešetom vodo nosila. Naj se trudi mož cele dni in cele noči, če je žena slaba gospodinja, vse je zastonj. Gospodinja več v predpasniku iz hiše odnese, kakor gospodar odpelje z vozom.

Velik revež je mož, če je žena gizdalinka. Za zakonsko ženo se pač malo spodobi, da bi gizdavost ljubila; ona naj hodi snažno oblečena — ne zanemarjena; nekatere žene, ko se omožijo, se čisto zanemarijo; to ni prav — primerno svojemu stanu in premoženju naj bodo oblečene, vendar nikdar ne potratno, ali tako, da bi druge v oči bodlo. V gizdavi obleki se rad hudobni duh skriva. Razkošnost je že tako huda bolezen sedanjega časa; kaj šele bo v hiši, če bi gospodinje same družini dajale slab zgled. Sv. Pavel do Timoteja piše: *Ravno tako naj se tudi žene v poštenem oblačilu s sramožljivostjo zaljšajo.* (I. Tim. 2, 9.)

Tudi kar se časti in hvale tiče, je žena ne išči preveč! Marsikatera hoče vedno hvaljena biti, pa jo mož opomni na to in uno. In žena se pritožuje, da je zaničevana. Gospodinja, pametna bodi, mólči, pa delaj, saj delaš za svojo hišo, da spolniš dolžnost, katero ti nalaga tvoj stan.

Sedaj pa preudarite lastnosti slabe gospodinje. Če mož ne vidi reda, varčnosti, skrbnosti, pridnosti, če mož vidi, da mu dela vse narobe, da mu skazi, kar on naredi, — po-

mislite, koliko trpi tak mož! Koliko prepira in nemira napravlja nerodna, slaba gospodinja! Pa če bi začel vprašati: ali so tudi med poslušalkami slabe gospodinje, najbrže bi vse mislile in rekle: saj smo vse pridne. Slaba gospodinja nobena noče biti... Ali tega, žene krščanske, ne bote ugovarjale, če rečemo: molčee niste vse.

2. Žene, bodite molčee! — To je drugo, kar poudarjamo. Marsikatera ima jako pridno roko in bistro oko, je sploh zeló marljiva gospodinja, ali ob enem ima silno strupen jezik...

Začnimo z neko zgodbo. Pri sv. Vincenciju Fereriju se je nekoč oglasila žena, ki je britko tožila čez svojega moža, da je pijanec, da jo preklinja, da jo pretepa, zlasti zvečer, kadar domu pride. Žena prosi, da bi ji duhovnik povedal kako zdravilo, da bi se nje mož vendar kaj poboljšal. Sveti in previdni mož jo mirno posluša, in nič ne reče. Potem pravi: »Pojdite k samostanskemu vratarju in mu recite, naj vam dá iz samostanskega vodnjaka steklenico vode. Kadar pride zvečer mož domu, pa vzemite steklenico in denite za požirek te vode v usta in jo v ustih nekaj časa držite. Verjemite, to bo gotovo pomagalo.« — Žena uboga. Ko prvi večer pride mož domu — nekoliko vinjen, se čudi — žena ga ni kregala. Drugi večer se zopet čudi — žena ga vnovič ni kregala. Možu ne gre v glavo, kaj je to, da se je žena nekaj časa sém tako poboljšala. Žena je bila pa zopet vesela, da je tisto zdravilo tako pomagalo. Mož je ni več tepel. Da, tako vesela je bila, da se je šla še k očetu Vincenciju zahvalit, ker ji je tako dober pripomoček nasvetoval. Mož pa ji reče: »Že prav, žena, da si ubogala — ali tvojega moža ni voda ozdravila, ampak le tvoja molččnost. Molči v prihodnje vedno, kadar mož domu pride, pa ne boš tepena.«

Koliko prepira naredi tista ženska klepetavost in jezičnost, ki nikdar ne zna molčati. Molčite svojim možem! Kako hočete v miru biti, če moža zbadate, kakor kača. Nekateré ženske so prave mojstrinje v tem oziru. Ali se ne domislite, da je vaša jezičnost bližnja priložnost za veliko grehov. Koliko kletvin, opravljanja, obrekovanja, sodnijskih tožbâ, hudih sovraštev, tudi preteпов in ubojev napravljajo hudi jeziki. Ti morda moliš in k sveti maši hodiš, s svojim jezikom pa razlivaš strup nad celo družino. Kakšne so tvoje spovedi in sv. obhajila?

Žene, ljubite svoj dom, domačo hišo, svoje otroke. Tam imate dosti opravka, in pustite druge ljudi pri miru. Varujte se posedanja po tujih hišah, in ne dražite svojih mož. Marsikateri ne mara doma biti, ker nima nikdar miru pred svojo ženo. Premagujte to, ženskam

nekam prirojeno nagnjenje, in molite s kraljem Davidom: *O, Gospod, postavi stražo na moja usta, in trdna vrata na moje ustnice.*

3. Torej bodite molčeče, pa tudi ubogljive! Mož je glava družine; te besede slišali ste pri poroki. Zato ga mora žena ubogati v vseh rečeh, ki niso pregrešne. *Žena naj bo možu podložna, kakor Gospodu, zakaj mož je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve.* (Ef. 5, 22.) Cerkev je pa vedno Kristusu podložna. In v svojem pismu do Timoteja pravi: *Ne pripustim pa ženi, da bi gospodovala nad možem, ampak tiho naj bo.* (I. Tim. 2, 12.)

Srečen mož, ki ima tiho, mirno, ubogljivo ženo. Svoje glavna, trdovratna, uporna, jezična žena je bič za moža. *Bolje je* — pravi sv. pismo — *v puščavi bivati, kakor stanovati s prepirljivo in jezovito ženo.* (Preg. 21, 19.) Neki mož je vedno tožil nad svojo ženo: »Oh, ta me bo zveličala, ta me bo zveličala!« — Nekdo drugi je imel tako svoje glavno ženo, da ji je ravno narobe ukazoval, kakor kar je hotel od nje; če je hotel, da bi mu kaj naredila, je rekel, da ne sme narediti, potem je pa naredila.

Glejte, tako ravnanje gotovo ne more miru v družini narediti. Take žene niso krščanske žene, one se ne zavedajo svojih dolžnostij, one naredé veliko tujih grehov — in težko bodo pred Bogom dajale odgovor. Velika dobrota je lep zakonski mir, zato smo govorili o njem. Povdarjali smo v prvem govoru, da ni mogoče nobenega krščanskega življenja in nobene krščanske vzgoje v zakonih, kjer mirú ni. Kako zakonski možje hišni mir razdirajo, slišali smo zadnjo nedeljo; današnji govor pa je bil namenjen zakonskim ženam. Nismo našeli vseh marog. Ni mogoče skoraj, pa tudi potreba ni. Vsaj že sedaj spoznate, da zakonski morajo imeti zlasti eno čednost, to je potrpežljivost. Lepa beseda lepo mesto najde. *Drug drugega bremena nosite, tako bote dopolnili postavo Kristusovo* — te besede sv. Pavla veljajo posebno zakonskim.

Za zgled take krščanske prizanesljivosti naj povemo tukaj ravnanje sv. Monike, ki je imela zelo trdega, surovega moža. Njen sin, sv. Avguštin, piše o sv. Moniki tako-le: »Poslušala je moža kot svojega gospoda, z namenom, da bi ga Kristusu pridobila. Zato mu je vedno o Kristusu govorila, pa več s svojim življenjem, kakor s svojimi besedami, tako, da jo je mož spoštoval in ljubil. Njegove napake je prenašala s toliko krotkostjo, da mu jih nikdar ni očitala, ker vedno je upala, da se ga bo Bog usmilil. On je

bil sicer dober, pa silno nagel in jezovit mož. Vstavljala se mu ni nikdar, niti z najmanjšo besedico. Šele, ko se je bil pomiril, povedala je, zakaj je to ali ono storila. Če so se druge žene pritoževale, da moške grdo z njimi ravnaajo, odgovorila je njim: »To pripišite svojim jezikom; ali ne veste, da ste pri poroki obljubile, da bote podložne.« In če so se čudile, da ona tako lahko shaja, povedala je, kako ona naredi. Vse, ki so jo posnemale, so ji bile hvaležne. Amen.

J. Mikš.

Četrta nedelja po veliki noči.

Poveličanje svetnikov.

On bo mene poveličal, ker bo od mojega vzel in vam oznanoval.

Jan. 16, 14.

Z raznimi tolažili je Jezus Kristus po zadnji večerji tolažil in bodril svoje učence. Iz evangelija zadnje nedelje smo posneli, da jih je tolažil z upanjem večnega veselja v nebesih, katerega jim nihče ne bo mogel odvzeti. Po besedah današnjega evangelija pa jih tolaži s sv. Duhom, Tolažnikom in spričevalcem čiste resnice. Sv. Duh pa ne more priti nadnje, ako Jezus poprej ne gre k Očetu, da ga skupno pošljeta na zapuščeno zemljo. Ko pa pride sv. Duh, pravi Jezus, tedaj jih bo učil vso resnico in njega *bo poveličal*, t. j. vse, kar je Jezus in kar hoče, njegovo osebo in njegov nauk bo povzdignil k časti; to pa s tem, da bo sv. Duh apostolom podeloval od Jezusovega znanja, ker sv. Duh prejme božje bitje in božje znanje od Jezusa.

Sv. Duh, duh resnice, pa ni poveličal samo Jezusa po apostolih in drugih učencih, ampak sv. Duh je poveličal tudi njih same, poveličal je sv. Duh v katoliški cerkvi sploh vse svetnike. In kako je to umeti, pojasnim vam v današnji pridigi.

Poveličati se pravi, kakor smo ravnokar slišali, k časti povzdigniti, k neminljivi slavi v božjih očeh; poveličati svetnike se pravi: svetnike odlične storiti in pokazati pred drugimi človeškimi otroci. Bog pa svetnike: 1. poveličuje v življenju po svitlobi njih čednostij, 2. poveličuje jih v njih blaženi smrti in v grobu, in 3. jih bo poveličal sodnji dan za vso večnost.

1. Svetniki so se z milostjo sv. Duha odlikovali po živi veri, trdnem upanju in sveti ljubezni, kar spričuje zlasti življenje sv. mučencev. Ni je bilo muke, katera bi bila prave kristijane mogla odvrniti od Boga. Tudi če so jim ude polagoma odsekavali od telesa ali izrezavali čutnice, ali jih za konjski rep po mestu vlačili, kakor n. pr. sv. Viktorja, čegar god se praznuje 14. majnika, ni jim to omajalo zvestobe, ampak so pri tem še hvalili svojega Boga. Poln žive vere je dal vsak mučenec Bogu radovoljno to, kar je imel od njega: življenje; poln sv. upanja je bil potolažen, svest si, da se sodnji dan duša za celo večnost zopet združi s telesnimi udi; poln sv. ljubezni je našel vsak mučenec veselje in slavo v tem, da trpi za Kristusom, kateri je rekel: *Kdor koli bo mene spoznal pred ljudmi, spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom, ki je v nebesih.* (Mat. 10, 32.)

Svetniki so se svetili tudi v zvestobi svojega poklica. Sv. Frančiška Rimska se je iz pokorščine do svojih starišev omožila z rimskim plemenitašem in dajala je prelepe zglede ženam in materam. Njeno vodilo je bilo: Omožena ženska mora opustiti vse pobožnosti, ako domače potrebe to zahtevajo. Vendar pa je svoje otroke izredila v strahu božjem tako, da so bili skoraj bolj podobni angelom, kakor ljudem; bolnim poslom je stregla sama.

Sv. devica Veronika je bila hči preprostega delavca iz okolice milanske. Že zgodaj je morala starišem pomagati pri delu, poleg tega pa je svoje srce vedno k Bogu povzdigovala. In dosegla je med svetom živeča toliko popolnost svetega krščanskega življenja, da ji v samostan stopivši ni bilo nič popravljati v dušnem življenju. Prej in slej je vse svoje dolžnosti opravljala po reku: *Vse k časti božji! Vse iz ljubezni do Jezusa!*

Da so pa svetniki mogli doseči toliko popolnost, treba jim je bilo mnogo se zatajevati, premagovati, poniževati. Zato so si vzeli za stalno vodilo besede Jezusove: *Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ, in naj hodi za menoj.* (Mat. 16, 24.) Mnogi so zapustili obilno premoženje, lepe hiše, stariše in sorodnike, zakonske družete, vsakojake ugodnosti, ter so rajše šli nepoznani v daljni svet, ali v puščave, ali v nizke službe. To vemo n. pr. o sv. Frančišku Asiškem, o sv. Alojziju, o sv. Janezu puščavniku, o sv. Alešu, o sv. Katarini S.

Za vestno zvestobo v svojem poklicu je postal svetnik, ki se ga spominjamo dné 16. maja, celó mučenec. Znano vam je, da je brezbožni češki kralj Vencéslav IV. hotel izvedeti od sv. kanonika

Janeza iz Nepomuka, kaj se mu kraljica Ivana spoveduje. Ko se sv. Janez kralju noče udati, ukaže ga vreči v ječo, mu ude raztegniti in z bakljami neusmiljeno žgati po životu. Srčni mučenec pa med tolikim trpljenjem oči k nebesom povzdiguje in pogosto izrekuje presveti imeni Jezus in Marija. Po dolgem, strašnem trpinčenju kralj sv. Janeza zopet izpusti prostega. Svetnik nobenemu človeku ne pové o prestanih mukah, temveč, ko se mu rane zacelijo, svojo službo oskrbuje dalje. Ker mu pa Bog razodene, da bo za zvestobo v svojem poklicu moral dati še življenje, naznani to mej pridigo na peto povelikonočno nedeljo ljudem, skrito pod besedami: *Še malo, in me ne bote videli*. Podá se na to priporočiti se za stanovitnost k Materi božji v Boleslavo na božjo pot. Domov se vračajočega pred praznikom vnebohoda Gospodovega ga zagleda kralj iz svoje palače in ga brž pokliče k sebi. Zapretí mu, da ga bo utopil, ako mu ne razodene spovedi kraljičine, toda sv. Janez neustrašeno odvrne: »Rajše tisočkrat umrjem!«

2. Rekel sem poprej da Bog svoje svetnike poveljuje tudi v njih smrti in po smrti. Nadaljujem v dokaz temu zgodbo sv. Janeza Nepomučana. Kralj Venceslav je dal sv. mučenca prijeti ter do večera stražiti zaprtega. Ko se zmračí, peljejo ga rabelji na most, ki veže staro in novo mesto v Pragi, in ga, zvezanega na rokah in nogah, vržejo v reko Veltavo. To se je zgodilo dné 16. maja 1383. Akoravno po noči storjena, vendar ni skrita ostala ta strašna hudobija. Komaj namreč svetega mučenca zaduši voda, že njegovo po reki plavajoče truplo obsije nebeški lesk, ki žari daleč tje po nočnih teminah. Mnogo ljudstva ogleduje to čudapolno prikazen, tudi kraljica jo vidi in gre h kralju poprašat, kaj bi te lučice mogle pomeniti. Toda kralj je ne poslušá, od hudih duhov gnan beží iz mesta, a rabelji ga izdajo — morilca. Drugo jutro najdejo truplo mučenčevo na pesku kraj brega. Vsa Praga vré vkupaj in se plakaje gnjete svetniku poljubovat roke in noge ter se priporočat njegovi molitvi. Z največjo častjo ga položé v rakev v stolno cerkev. Čez 300 let rakev odpró in najdejo kosti brez vsega mesa, jezik pa še tako dobro ohranjen, kakor je živega človeka. — Tako je bil sv. Janez Nepomučan poveličan v smrti in po smrti.

Kako »čudoviten je Bog v svojih svetih« (ps. 67, 36), kaže n. pr. tudi smrt sv. Marjete. Ko jo neverski vladar dá žgati z razbeljenimi železnimi ploščami ter povezano vreči v vodo, nesó jo valovi lepo naprej, vezí se same odvežejo, zemlja se potrese,

nad sv. devico pa se vzdigne bel golobček in čuje se glas iz neba. Sv. Marjeta pa, takrat še ne krščena, prosi Boga, naj ji bo ta voda krstna voda. Nepoškodovana pride iz vode na breg. Šele rabeljev meč konča življenje neustrašeni spoznovalki krščanskega imena.

Ko je prijatelj ptičev, sv. Frančišek Solan, ležal na smrtni postelji, prileti tropa ptičev skozi odprto okno k njemu, da mu pojó kakor smrtno pesem od 5. ure zjutraj do 11. ure dopoldne. Nato sklene svetnik svoje življenje z besedami: »Češčen bodi Bog!«

Znamenito je, kar se bere o najdenju trupla prvega mučenca. Ko namreč odpro rakev sv. Štefana, strese se zemlja, in preprijeten duh se razširi na okrog. Ko pa nesó sv. truplo v cerkev, ozdravi mnogo bolnikov. Kakor spričuje sv. Avguštín, vstajali so celó mrtvi tistikrat iz grobov.

Sv. Terezija, ki je umrla takorekoč iz prevroče ljubezni do Boga, bila je po svoji smrti kakor pomlajena, lepa, bela in udje so ostali mehki, kakor bi še živela. Njeno truplo je tako ostalo in najprijetnejše dišalo skoraj 200 let. Ob njenem pokopu in pozneje jih je na njeno priprošnje mnogo hipoma ozdravelo.

3. Toda bolj, kakor v življenju, bolj kakor v smrti ali v grobeh, poveličal bo Bog svetnike sodnji dan in poveličeval jih bo vsó večnost v slavi nebeški. Poveličani bodo sodnji dan tako, da se bodo po napovedbi preroka Danijela svetili kakor zvezde. Sv. Peter je na gori Tabor vskliknil ves iz sebe: *Gospod! dobro nam je tukaj biti!* (Mat. 17, 4.) Kako bo on in kako bodo vsi drugi izvoljenci božji šele razveseljeni klicali v nebesih, kjer bodo troedinega Boga gledali od obličja do obličja in to na vse veke! Oh, kaj je vsa zemeljska krasota v primeri z lepoto nebeško, v primeri s poveličanjem svetnikov na onem svetu? Kdo mi dá besedij, da bi mogel vse to dostojno opisati? Sv. Pavel me zavrača tako-le: *Okó ni videlo, uho ni slišalo, in v srce človekovo ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo.* (I. Kor. 2, 9.) Tako govori tisti apostol, kateri je bil zamaknjen v tretje nebo. (II. Kor. 12, 2.)

Le nekoliko moremo slutiti nebeško blaženost, ako napolnuje naše srce milost sv. Duha, ako vlada božji mir v naši duši in ako premišljujemo življenje svetnikov, kateri so ostali stanovitni v najhujših mukah zato, da bi bili poveličani vekomaj v nebesih.

Toda, kako je v resnici z nami? Misel na smrt, na razpadljivost vsega, kar se nam zdi prijetno, nas dela otožne; da bi kaj posebnega hoteli pretrpeti za nebesa, o tem sedanji mehkuzni rod noče nič slišati. Toda mi bi ne bili taki, ako bi se večkrat ozirali na svetnike, na njih silni trud za nebesa, pa tudi na obilno plačilo nebeško. Poveljeval jih je Bog že na zemlji v njih čednostih, poveljeval v smrti, in po smrti ne bo nikoli konca njih slave. Po zgledu svetnikov poveljanim biti, to bodi naša prva skrb, naše *edino potrebno*. (Luk. 10, 42.) Da bi pa take misli, take želje in take čute pogosto obujali v sebi, zato nam je On, ki je *krona vseh svetnikov*, (lit. Jez. imena) zapustil najboljši pripomoček, namreč zakrament sv. Rešnjega Telesa. *Ta je kruh, kateri iz nebes pride, da, kdor od njega je, ne umrje*, namreč večne smrti. Zato pravi Jezus dalje: *Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj* (Jan. 6, 50. 55. 59.) — poveljčan z Jezusom v družbi svetnikov. Amen. Val. Bernik.

Peta nedelja po veliki noči.

Molitev svetnikov.

Prosrite in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno. Jan. 16, 24.

Zopet današnji evangelijski nam sporoča nagovor Jezusov po zadnji večerji. V njem so besede, s katerimi je Jezus apostolom in tudi nam dovolil, ukazal in dal moč, prositi Očeta v njegovem imenu. *Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Do sedaj niste nič prosili v mojem imenu. Prosrite in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno.* S temi besedami smo prejeli ključ do nebeških zakladov in obljubo iz ust samega Jezusa, da bomo uslišani, ako prosimo v njegovem imenu. *Zakaj Oče vas sam ljubi, ker ste vi mene ljubili, in ste verovali, da sem jaz izšel iz Boga.*

Pa, četudi je Jezus ukazal moliti, vendar mnogi ne molijo, ali vsaj ne molijo radi; in četudi je Jezus pristavil tisto obljubo, vendar marsikatera molitev ni uslišana. In zakaj ne? Vzroka gotovo ne moremo in ne smemo iskati pri Bogu, zakaj on je vse-mogočen, je neskončno resničen in zvest v svojih obljubah. Iščimo marveč vzroka v nas samih! Zato nismo vselej uslišani, ker ne

molimo v Jezusovem imenu, to je, ker ne molimo po volji božjega Zveličarja, ne molimo tako, kakor je On učil in nam dajal zgled, kako ponižna, kako pobožna, kako stanovitna, kako skesana, kako verna in zaupna mora biti prava molitev. Včasih prosi morda kdo tudi takih rečij, katere bi ne bile v prid njegovi duši. Mi smo prekratkovidni, da bi mogli vselej dobro presoditi, ali nas Bog po svoji neskončni previdnosti more uslišati ali ne. Samo neskončno modri Bog vé to določiti; zato je treba moliti udano v voljo božjo. Taka molitev nam vsaj gotovo donese božjo milost, če tudi nam vsake posamezne prošnje Bog ne usliši, ali celó čudežno ne usliši.

Kako je treba prav moliti, zato so imeli posebno dober razum in čut svetniki; oni so bili vselej uslišani. Zato naj nas v današnji pridigi svetniki učé prav moliti.

1. Poslušajmo najpoprej, kaj je bila svetnikom molitev. Sv. Izidor, nadškof v Sevilji in cerkveni učenik, je rekel: »Kadar molimo, pogovarjamo se mi z Bogom, kadar pa kaj svetega beremo, takrat se Bog pogovarja z nami.« Molitev je torej pogovor z Bogom ali, kakor je rekla sv. Katarina Sijenska, pri molitvi se v celici našega srca duša razveseljuje z Bogom. Ta svetnica se ni hotela omožiti. Stariši so jo silili na vso moč; za kazen so ji naložili, da ne sme imeti lastne sobe, in da mora opravljati najnižja dela. Sv. Katarina se ne pritožuje, temveč svoje srce spremeni v tiho celico, v kateri se pogovarja s svojim nebeškim Ženinom.

Kakor sv. Katarina, tako je tudi pobožni kmetovalec sv. Izidor s svojo ženo ves svoj trud in vse svoje delo daroval Bogu kot molitev, meneč, da pošteno, pobožno življenje kristijanovo je vedna molitev. Gotovo ste čuli tudi že rek sv. Avguština: »Kdor zna prav moliti, zna tudi prav živeti.«

2. Kako pa so svetniki molili? Največ jim je bilo na tem, da bi v srcu čutili, kar izgovarjajo z besedo. Taka molitev je v resnici pobožna molitev.

Sv. Feliks Kantališki, čegar god se praznuje 21. majnika, je silno pobožno molil, in to ne samo v cerkvi, ampak kot preprost pastirček tudi zunaj na polju, pri kakem znamenju ali pred kakim drevesom, v katerega je vrezal znamenje sv. križa. Premišljeval je božje stvarstvo, premišljeval posamezne prikazni, rastline, živali, v prosti naravi, in je tako v svojem srcu moleč občudoval božjo neskončno modrost, vsemogočnost, dobrotljivost, ki je za človeka vse tako lepo uredila. Njegovi stariši so mu pripovedovali o britkem trpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa, še več je slišal o tem

v pridigah, in imel je najsrčneješe sočutje z božjim Odrešenikom. Tako se je sv. Feliks učil premišljevale moliti in zajemal je iz tega toliko veselja, da je vedno mislil na molitev.

Ko so sv. Tomaža iz Vilanove vprašali, odkod zajema svoje duhovite misli in svoje tolažbepolne besede, odgovoril je: »Od Jezusa Križanega; ta je najboljši Učenik in Pridigar, in molitev je najboljša šola.« Tudi sv. Tomaž Akvinski, sv. Bonaventura, sv. Frančišek Asiški so zajemali iz molitve učenost, posebej iz premišljevanja križane ljubezni. Pobožna molitev je bila sveti Elizabeti v največjo tolažbo, ko so jo tako krivično preganjali, zaničevali, jo vsega oropali. Sv. Roza Limanska je dejala, da se čas ne dá boljše obrniti in posvetiti, kot z molitvijo. Zato je imela vedno Zveličarja pred očmi, četudi je po zunanje vsa dela opravljala gladko ter na vsa vprašanja prav odgovarjala. Bilo ji je, kakor bi neprestano gledal Zveličar nanjo iz nebes ter vse opazoval, kar se godi v njeni duši. Njeno življenje je bilo vedna molitev. Naj je čula ali spala, šivala, z drugimi govorila, jedla, hodila, bila v cerkvi ali doma, na cesti ali drugod, vedno je v duhu gledala svojega Boga. Sv. Anton Padovanski je molitvi pripisoval vso svojo dušno moč in ves blagoslov, kar ga je imelo njegovo delovanje za čast božjo in zveličanje duš. Življenje sv. Alojzija in sv. Stanislava Kostka pa nam dokazuje, da je pobožna molitev najboljša vzgojiteljica in ohranjevalka nedolžnosti.

To je bila molitev svetnikom, in taisto more biti tudi nam, ako svetnike v tem zvesto posnemamo. Ako namreč tako visoko cenimo molitev, vedeli bomo tudi prav moliti, in potem bodo naše molitve gotovo uslišane.

3. Ozrmo se še na nekatere posameznosti, kako vspešna je bila molitev svetnikov.

Ko je ob času sv. Heriberta, nadškofa v Kolinu, nastala silna suša, šel je sv. škof za procesijo ter prosil Boga, naj odvrne strašno šibo. In glejte! Kmalu pomoči rodoviten dež žitno polje, in lakote se ni bilo treba bati.

Sv. German, škof pariški, kateri je ves živež porazdelil med reveže in s tem zbudil nezadovoljnost v družini, izprosil je zopet potrebnega živeža od Boga; o pravem času ga nekdo pri-nese dovolj pred vrata.

Svetnikom je trdno upanje pri molitvi podpirala zlasti sveta zgodba, katera pripoveduje, kako čudovito je Bog živil Izraelce v puščavi, dalje, da je Bog, kakor se bere križevi teden, na Elijevo

prošnje dal dolgo trajno sušo in zopet krepilni dež; da je Bog čudovito ohranjeval olje ubogi vdovi v Sarepti, in da je Jezus Kristus sam kazal na ptice pod nebom in lilije na polju, katere hrani in oblači nebeški Oče tako modro in skrbno. Zato so svetniki za vse zadeve iskali in našli v pobožni molitvi najboljšo pomoč in gotov vspah.

Sv. Klotilda, katera je mnogo molila za svojega moža, doživela je, da je mož postal veren ter se dal krstiti. Sv. Bonaventura je bil še kot otrok po molitvi sv. Frančiška Serafinskega rešen zelo nevarne bolezni. In zopet nam je znano, da sta **J o a h i m** in **A n a** po dolgi molitvi prejela od Boga tako zaželjeno hčerko — **Marijo**.

Znamenit je čudež v življenju sv. **P a n t a l e o n a**. Kača je pičila otroka do smrti. Sv. Pantaleon, takrat še nevernik, reče: »Ako otrok na mojo molitev k Jezusu oživi, kačažpa pogine, bom veroval.« Pantaleon moli prav srčno in Bog usliši njegovo molitev. Nato zakliče proti neverškemu cesarju: »Klical bom edino pravega Boga in ti boš sam spoznal nezmožnost vaših bogov in vseomogočnost Boga kristijanov.« Prinesó prednj dolgoletnega mrtvoudnega siromaka; brezvspešno kličejo malikovalski duhovniki k svojim malikom. Ko pa Pantaleon klečé pri bolniku prosi Kristusa zanj in zakliče potem: »V imenu Jezusa Kristusa vstani in bodi zdrav!« — vstane bolnik hipoma popolnoma zdrav.

O imenitnem čudežu sv. mašnika **V a l e n t i n a** vam utegne biti kolikor toliko znano. Cesar Klavdij II. dá med drugimi zgrabiti tudi sv. Valentina, kateri se je v rimskem mestu odlikoval po svoji pobožnosti in milosrčnosti ter je najraje obiskoval sv. mučence po ječah. Oddá ga v začasen zapor nižjemu uradniku, oziroma sodniku Asteriju. Rimljani so postavljali po svojih hodnikih in vežah kipe hišnih in rodovinskih malikov, katere so gostje, vstopivši v hišo, prosili varstva in blagoslova za prebivalce tiste hiše. Sv. Valentin pa ondi poklekne ter moli tako-le: »O, Gospod, razsvetli vse, kateri so še v temi malikovalstva pogreznjeni in daj jim spoznati, da je Jezus Kristus prava luč sveta.« Asterij, to čuvši, reče: »Ti imenuješ svojega Boga luč, ki vse razsvetli; mika me poskusiti moč, katero mu ti prilastuješ. Imam deklico, preljubljeno varovanko, katere oči že dve leti odeva temna noč; ali bi mogel tvoj Kristus to mučno temo pregnati? Če bi se to zgodilo, priznal bi, da je Kristus pravi Bog in [prava luč sveta, in karkoli bi ti hotel, dosegel bi od mene.« Svetnik velí deklico

pred-se pripeljati, poklekne in s povzdignjenimi rokami in trdnim zaupanjem kliče v Gospoda: »Jezus Kristus, prava luč, razsvetli svojo služabnico!« In glej! zlepljene trepalnice se odpró in veselo strmeč se mu nasproti zalesketa dvoje žarnih očíj. Asterij svete groze in največjega veselja poln poklekne pred sv. Valentina in ves solzen prosi: »Oj, odpri tudi meni oko, sprejmi tudi mene v svojo družbo in vero, v nji hočem živeti in umreti.« Potem razdrobi Asterij vse kipe domačih malikov, izpusti vse krščanske jetnike in se z vso svojo hišo pokristijani.

Na zelo čuden način je Bog uslišal tudi prošnjo sv. Klare, ko je bil njen samostan v največji nevarnosti pred Saraceni. Svetnica je ležala takrat na bolniški postelji, toda vstala je, ko je postala nevarnost najhujša, izpostavila je monštranco z Najsветеjšim pred obličjem sovražnikov ter molila: »O, moj Bog, ali hočeš svoje brezbrambne dekle, katere sem vzgojila v sveti ljubezni do Tebe, prepustiti rokam nevernikov? Varuj jih ti, moj Bog, ker jaz, njih mati, ne premorem nič!« In tedaj zasliši besede: »Jaz vas bom varoval!« Razodene jih prestrašenim sestram ter reče: »Ljube moje sestre, verujte trdno v Jezusa Kristusa in zagotovim vas, da se nam ne zgodi nič hudega.« In zares; Saraceni zbežé, nekateri izmed njih, ki so bili zlezli na samostanski zid, oslepé hipoma ter popadajo na tla.

Naj jenjam z zgledi! Zakaj ne povedal bi vam vsega o molitvi svetnikov tudi, ko bi vam prebral vse životopise svetnikov, kar jih je do sedaj izšlo v našem jeziku. Kratko in splošno pa rečem: Svetniki so molitev visoko cenili, zato so mnogi molili, in molili so pobožno, molili so ponižno, molili so skesano in s spokornim duhom, molili so tako zaupno in stanovitno, da so se morale nad njimi spolnovati besede sv. pisma: *Gospod je daleč od hudobnih, molitve pravičnih pa usliši* (Preg. 15, 29.), in zopet: *Veliko premore stanovitna molitev pravičnega.* (Jak. 5, 16.) In ker so svetniki molili vselej udano v voljo božjo, to je vse Bogu prepustivši, bila je njih prošnja najbolj uslišana.

Kristijani! Taka bodi tudi naša molitev vselej, zlasti pa še prošnji teden, ko skupno prosimo Boga pomoči v telesnih in dušnih zadevah. Trudimo se, da bodo naše molitve za večnost zaslužne, da bodo prihajale iz čistega srca in svetega namena, potem bo na tem in onem svetu naše »veselje dopolnjeno.« Amen.

Val. Bernik.

Križev teden.

I. Zakaj vselej ne dosežemo, česar prosimo?

Prositate, in se vam bo dalo. Luk. 11, 9.

Sv. cerkev nas vabi te dni k molitvi. V prošnjih procesijah hodimo kakor mogočna vojskina truma od cerkve do cerkve, v rokah nosimo svoje orožje, sveti rožni venec, ter prosimo Boga prav nadležno, v zaupanju na besedo Jezusovo: *Prositate, in se vam bo dalo*. Velika je res moč molitve, ker božjemu srcu dela nekako silo. Lahko bi vam naštel tisoč in tisoč vzgledov iz sv. pisma in zgodovine sveta, iz katerih se vidi, da je molitev naša vsega-mogočna prijateljica, pa ni potreba. Komur jeden vzgled ni zadosti, temu jih tudi tisoč ne pomaga. Pa vendar, kakor sami veste, se sliši večkrat ugovor, da molitev nič ne pomaga, da je le zguba in potrata časa. Tako govoré le ljudje brez vere, kateri hočejo s tem opravičevati svojo zanikernost in mlačnost. Sicer je pa tudi dosti dobrih kristjanov, ki semtertje dvomijo nad močjo molitve, ter skoraj obupno tožijo, češ, molim in prosim, pa nisem vslišan, ter tako molitev čezdalje bolj mrzlo opravljajo ali pa celo opuščajo. Ali je to resnično? Na videz se nam res tako vidi, kakor da naša molitev mnogokrat ni vslišana. Veliko res ljudje molijo, toda zdi se, kakor da bi bili le malokdaj vslišani. Zakaj tako? Saj je vendar Jezus tako določno, kakor s prisego, obljubil: *Resnično resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Kdor prosi prejme, kdor išče najde, kdor trka se mu bo odprlo*. Saj je vendar Bog, naš neskončno dobri Oče, ki po očetovsko skrbi za svoje stvari, saj je vsegamogočen, ki nam more vse dobro dati, česar ga prosimo, saj je njegovo usmiljenje večno. Zakaj tedaj nismo vselej uslišani, kadar molimo? Zato, ker prav ne molimo. Naš novi katekizem uči namreč: Vselej smo uslišani, kadar prav molimo. Kdaj pa prav molimo? Na to zopet odgovarja novi katekizem: Prav molimo: 1. kadar prosimo za kaj takega, kar je Bogu v čast in nam v zveličanje; 2. kadar molimo v imenu Jezusovem; 3. kadar molimo pobožno, ponižno in zaupno, vdano v voljo božjo in stanovitno. Po tem nauku vam bom danes razložil: zakaj vselej ne dosežemo česar prosimo.

1. Mi ne prejmemo vselej, česar prosimo, ker to, kar želimo ni Bogu v čast in nam v zveličanje. Prosimo Boga večidel in največkrat le časnih dobrot, kakor zdravja, denarja, sreče in dobrega življenja itd. Če pa Bog vidi, da bi nam bilo vse to namesto v zveličanje v pogubljenje, naših molitev ne vsliši, nam ne dá, česar ga prosimo, pravi sv. Avguštin, da bi nam njegovi darovi ne bili v škodo. Bog z nami tako ravna, kakor moder zdravnik z bolnikom, ki ne daje bolniku takega zdravila, kakor ga sam želi, ampak drugega, katero mu pomaga k zdravju, ter mu tudi v boleznih marsikaj odreče, kar bi bolnik rad imel in užival, n. pr. vina, močnih, pa zanj nevarnih jedil. Tako marsikateri bolnik prosi zdravja, pa bi ne bilo zanj dobro; drugi prosi denarja, toda ko bi ga dobil, bi se prevzel; še drugi prosi dobrega življenja, pa bi v tem Boga pozabil.

Morda bode kdo ugovarjal: saj je Jezus Kristus obljubil, da nam bode Bog vse dal, kar bomo prosili. Res je to, toda on je tudi rekel: *kar bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal.* Sv. Avguštin pravi: »karkoli prosimo takega, kar je nasprotno ali nevarno našemu zveličanju, ne prosimo v njegovem imenu.« Jezus Kristus je prišel iz nebes na zemljo zavoljo našega zveličanja, zato je trpel in umrl, da nam je zaslužil nebeške milosti. Kar tedaj nič ne pomaga k našemu zveličanju, ali mu je še nasprotno in nevarno, tega ne moremo prositi v imenu Jezusovem, to je, v zaupanju na Jezusovo zasluženje. Zato piše sv. Janez (I. 5. 14.): *To je zaupanje, katero imamo vanj (v Kristusa), da nas usliši, česar koli prosimo po njegovi volji.* Po njegovi volji pa prosimo le tedaj, če prosimo, kar je v njegovo čast in nam v zveličanje. Ker nam Bog tega ne dá, kar bi nam bilo v dušno škodo, ravno s tem pokaže, kako skrbi za naš blagor, kakor oče, kateri majhnemu otroku ne dá v roke noža, čeravno ga hoče imeti, ker bi se lahko z njim ranil. Če je pa naša molitev res dobra, kakoršna mora biti, potem gotovo ni nikoli zastoj. Bog nam bo v svojem neskončnem usmiljenju dal še neskončno boljše in potrebnejše darove in milosti, kakor mi v svoji kratkovidnosti prosimo. Zgubljeni sin je prosil svojega očeta, kateri je ljubezniva podoba nebeškega Očeta, naj ga naredi kakor enega svojih najemnikov. Oče pa je storil veliko več, dal mu je nazaj sinovske pravice, ki jih je bil zapravil. Mati Cebedejevih sinov je prosila za nju Jezusa samo zemeljske slave in veličastva, namesto tega pa jima je dodelil neskončno večjo milost, da sta prišla v nebesa, in da bota enkrat na častitljivih

sedežih z njim svet sodila. V dokaz čujte še dogodbo iz življenja sv. Janeza, patrijarha aleksandrijskega, ki je bil imenovan Miloščinar.

K temu svetemu služabniku božjemu je prišel nekdaj bogat trgovec in mu je dal osem funtov zlatá, ter ga prosil, naj ga razdeli med ubožce, in naj moli za srečo njegovemu sinu. Njegov edini sin namreč se je odpeljal na bogato obloženi ladiji v daljni kraj, in ljubeči oče je čakal z veliko skrbjo, da se povrne. Bogoljubni očak sprejme darilo, daruje Gospodu z veliko pobožnostjo in gorečnostjo sv. mašo, ter prosi, da bi bil ljubljeni sin rešen vsake nevarnosti in se kmalo domu povrnil. Čez nekaj dni pride težko pričakovana ladija, pa prazna in zelo poškodovana. Namesto sina jo je vodil njegov oskrbnik. Ta naznani prestrašenemu očetu, da je njegov sin umrl in da je bila ladija v nevarnosti se potopiti. Trgovec je bil zavaljo te strašne nepričakovane nesreče silno pobit. Sv. Janez sam je bil zelo žalosten, prosil je potrtega očeta, naj nikar ne obupa, ampak zaupa v Boga, ki v svoji modrosti vse stori v naš blagor. Tudi sam je prosil v goreči molitvi Boga, naj potolaži nesrečnega moža. Bog usliši njegovo molitev. Naslednjo noč vidi trgovec v sanjah moža, ki je bil ves podoben svetemu patrijarhu in mu reče: »Brat moj, zakaj žaluješ in si malosrčen? Ali me nisi prosil, da naj sprosím od Boga, da bi bil tvoj sin rešen vsake nevarnosti? Glej, sedaj je rešen v nebesih. Védi pa, da bi bil, ko bi še dalje živel, zabredel v pregrehe in se pogubil.« Na to se trgovec zbudi in je bil ves potolažen. Takoj gre k patrijarhu, mu to pové, in oba sta hvalila očetovsko skrb in previdnost božjo.

2. Mi nismo vselej uslišani, ker prav ne molimo. To nam pové sv. Jakob (4. 3.): *Vi prosite, pa ne prejmete, zato, ker slabo prosite.* Saj veste, kakšna mora biti molitev, da bo Bogu dopadljiva in nam pomagala. Molitev mora biti pobožna, srčna in zbrana. Poglejte pa kristjane, kako navadno molijo. Kje je njihov duh pri molitvi? Ne pri Bogu, ampak na vse drugo mislijo, samo na Boga ne, s katerim govorijo. Večidel še sami sebe ne razumejo in ne vedó, kaj molijo, česa prosijo, potem pa hočejo, da bi se njih raztresena molitev povzdigovala k Bogu v nebesa, kakor dišeče kadilo. Kako se tudi po zunanje, telesno pri molitvi slabo in nespodobno vedejo. Med molitvijo znabiti sedijo, kaj drugzega vmes delajo, ali pa sicer klečijo pa zdehajo in dremljejo in se okoli ozirajo, tako, da bi se še s kakim navadnim človekom ne spodobilo tako govoriti. Molitev mora biti ponižna in skesana, da se pri molitvi spominjamo svoje slabosti in grešnosti. Taka je bila molitev cestninarjeva, ki je v templju od daleč stal in si še oči ni upal vzdigniti, ter je trkal na prsi in molil: *Bog bodi milostljiv meni*

grešniku. Le preveč je takih molilcev med kristjani, ki molijo prevzetno kakor farizej, zidajo na svoja dobra dela, katera so morda storili in si mislijo: Bog me mora uslišati, saj sem pošten kristijan, nisem tak grešnik, kakor so drugi, marsikaj dobrega storim. Taki menijo, da Bog vé kakošno čast Bogu storijo, če pokleknejo in zmolijo prav raztreseno kaki rožni venec ali druge molitve, češ, jaz sem svoje storil, naj pa še Bog svojo obljubo izpolni in me usliši. Molitev mora biti zavoljo Boga, ne pa zavoljo ljudi. Mnogo jih je, ki veliko molijo, obiskujejo cerkve, hodijo na vsa božja pota, pa ne da bi Bogu dopadli, ampak, da bi jih ljudje hvalili, ali, da bi se sami sebi pobožni zdeli. Vsi ti slabo molijo in ne zaslužijo, da bi bili uslišani kakor tisti farizeji, ki so molili v shodnicah in na cestah, da bi jih ljudje videli.

3. Včasih tudi ne prejmemo, česar prosimo, zato ker ne molimo zaupno in stanovitno. Lahko se namreč zgodi, da prav molimo, pobožno, srčno, zbrano, in da je to, kar prosimo v čast božjo, za nas dobro in zveličavno, pa vendar ne prejmemo, zato, ker nimamo trdnega zaupanja, da nas bode Bog uslišal, in prave stanovitnosti, ker prekmalo nehamo moliti. Zakaj Bog nas včasih vsliši le, če dolgo in stanovitno molimo, kakor sv. Monika, ki je molila trideset let za svojega sina sv. Avgušтина.

Sv. Brigita je dolgo časa trpela hude skušnjave in je Boga goreče prosila, da bi jo rešil, toda zastonj. Kolikor dalje je molila, toliko hujše so bile skušnjave. Nekdaj jo premaga nezaupnost, ko so bile skušnjave zopet silno hude in je zastonj pomoči prosila, ter nekako nevoljno izdihne: »Že toliko let molim, pa ti, o Gospod, me ne uslišiš; čemu je tedaj moja molitev? Vidim, da so zastonj vse moje prošnje, zato te ne bom več nadlegovala s prošnjami.« V teh nevoljnih mislih sv. Brigita zaspi. Prikaže se ji pa presveta Devica Marija ter reče: »Kako, hči moja! ti hočeš molitev opustiti? hočeš poslušati navdajanje hudega duha in zgubiti dvojno krono gorečnosti in stanovitnosti v molitvi? hočeš zapustiti pot čednosti in nastopiti pot pregrehe? O, hči moja! ali ne veš, da te je hotel tvoj ženin poskušati, če si vredna njegove ljubezni?« Tako je govorila Marija. Brigita se je sramovala svoje slabosti in potem molila še stanovitneje ko prej.

4. Mi ne prejmemo, česar prosimo, ker ne molimo v dani v božjo voljo, to je, ker ne prepuščamo najsvetejši volji božji, kdaj in kako nas hoče uslišati. Podobni smo v molitvi večkrat svojeglavnim otrokom, kateri hočejo kar brž kaj imeti, in če ne dobijo, vpijejo in jokajo. Če ravno moramo trdno zaupati, da nas bo Bog uslišal, če tudi smemo hrepeneti, da bi bili usli-

šani, vendar pa ne smemo tako rekoč Bogu ukazovati, da nas mora koj v tistem hipu, ko molimo, in ravno tako uslišati, kakor mi hočemo. Nasproti moramo moliti vdani v božjo previdnost, in njemu prepustiti, da nas usliši takrat in tako, kakor je njemu všeč. Tako je molil Jezus na Oljski gori: *Oče . . . ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi*. Oče nebeški mu ni odvzel trpljenja, pač pa mu je poslal angela, ki ga je potrdil. Tembolj moramo Bogu prepustiti in vdani v božjo voljo moliti, ker naše misli niso božje misli, naši sklepi niso božji sklepi, ker *nerazumljive so njegove sodbe*, pravi sv. Pavel, *in neizvedljiva njegova pota*, po katerih nas vodi k zveličanju. *Kdo je spoznal misel Gospodovo, ali kdo je bil njegov svetovalec?* Sodnji dan še le bomo spoznali prečudna pota božje previdnosti, ki vodi in vlada dejanje in nehanje ljudi. Marsikaj se nam ljudem ne zdi modro, in menimo, da bi Bog po svoji modrosti nas moral uslišati, pa vendar se ne zgodi. Sodnji dan šele bo Bog razodel vsemu svetu svojo modrost, pravičnost in previdnost v vladanju sveta. Tam leži dobra, skrbna mati na smrtni postelji, okoli nje nedolžni, nedorasli otročiči. Kaj bo z njimi, če umrje! Vsi molijo in prosijo zanjo v solzah, pa zastonj — Bog jo vzame . . . Ubožec tamkej je bolan, sam sebi je v nadlogo, da si želi že umreti, drugi se ga naveličajo; vsi prosijo, da bi skoraj umrl, vendar se ne zgodi . . . O res, nerazumljive so božje sodbe in neizvedljiva njegova pota.

5. Največkrat pa molitev zato ni uslišana, ker molivec ni v milosti božji, ker je grešnik in sovražnik božji. Srce tistega, ki moli, more se primerjati s kadilnico. Ako je kadilnica napolnjena z nesnago, ako v nji tli smrdljiva tvarina namesto čistega kadila, potem se ne more drugačen kakor zopern duh dvigati iz nje. Ravno tako je s človekom, ki Boga česa prosi. Ako je srce njegovo polno greha, pač ne more biti njegova molitev Bogu prijetna. Kralj David je to dobro vedel, zato je klical k Gospodu: *Moja molitev pridi kot kadilo pred tvoje obličje!* Pomislite pa še to-le: ko bi kdo umoril očetu edinega ljubljene sina, pa bi potem prišel s krvavimi rokami ga česa prosit, kake dobrote, težko, težko, da bi bil uslišan. Glejte! grešnik je morilec, ubijalec edinorojenega Sina božjega, in če s takim omadeževanim srcem začne moliti, ali sme upati, da ga bo Oče nebeški uslišal? Namesto usmiljenja slišal bo iz ust pravičnega Boga besede, ki jih je govoril po Izaiju Judom: *Če tudi pomnožujete svoje molitve, vas vendar ne bom uslišal, zakaj vaše roke so polne krvi*. Pomislite še to-le: ko

bi bil zgubljeni sin takrat, ko je zapravljal svojo doto in očetove žulje, poslal k Očetu in ga prosil: Oče, daj mi še denarja! Ali bi bil uslišan? Gotovo ne. — Ali pa grešnik ne sme moliti? Ali nikoli ni uslišan? Pač mora tudi grešnik moliti in prositi in sicer najbolj za milost pravega spreobrnjenja. To molitev mu bo Oče nebeški gotovo najraje uslišal.

Predragi! slišali ste sedaj, zakaj vselej nismo uslišani, kadar molimo, zato, ker prav ne molimo. Zato skrbite, da bote vselej prav molili, namreč da bote prosili kaj takega, kar je Bogu v čast in vam v zveličanje, da bote molili v imenu Jezusovem, pobožno, ponižno, zaupno in stanovitno, vdano v božjo voljo, potem bote gotovo vselej uslišani, kakor nam je Jezus obljubil. Amen.

Ludovik Škufca.

2. Molitev v imenu Jezusovem in Marijinem.

Resnično, resnično vam povem:
Ako bote Očeta kaj prosili v mojem
imenu, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Obljuba, katero je dal Jezus z besedami: *Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal*, — svojim učencem in nam vsem, in katero jo potrdil s svojo navadno prisego, ima v sebi imeniten nauk, kako moramo mi kristijani moliti, da od Boga dosežemo, za kar ga prosimo. Včeraj ste slišali, da smo vselej uslišani, kadar prav molimo. Prav pa molimo: 1. kadar prosimo za kaj takega, kar je Bogu v čast in nam v zveličanje; 2. kadar molimo v imenu Jezusovem; 3. kadar molimo pobožno, ponižno in zaupno, vdano v voljo božjo in stanovitno. Posamezne lastnosti so bile včeraj bolj natančno razložene, danes pa premišljujmo, kdaj molimo »v imenu Jezusovem«.

Pri molitvi obračamo svoje prošnje do nebeškega Očeta in ga za to, kar želimo doseči, prosimo v imenu Jezusa, njegovega ljubega Sina, kateri je razločno obljubil, da nam bo Oče dal, za kar ga bomo prosili v njegovem imenu. Kako pa moramo v imenu Jezusovem prositi, to vam hočem danes razlagati in ob enem tudi povedati, kako moremo to molitev še zdatnejšo storiti, namreč s tem, če jo opravljamo tudi v imenu Marijinem. O tem obojnem vam hočem danes govoriti v imenu Jezusa in Marije.

V Jezusovem imenu nebeškega Očeta prositi se pravi: nebeškega Očeta prositi, da bi nam bil milostljiv in nam dodelil, kar ga prosimo zavoljo nedolžnosti in svetosti svojega edinorojenega; ljubega Sina, nad katerim ima vse svoje dopadajenje, in da bi nam to dodelil zavoljo neskončnega zasluženja svojega ljubega Sina. V Jezusovem imenu nebeškega Očeta prositi se dalje pravi, v vsi ponižnosti in z zaupanjem prositi za take reči, katere služijo v večjo čast božjo, in katere so naši duši v zveličanje, ali vsaj duši niso škodljive. V ta namen moremo reči: Glej, o nebeški Oče! na obličje svojega ljubega Sina, on je podoba tvojega usmiljenja, tvoje dobrotljivosti, in v vseh rečeh tebi enak. On je podobo hlapca nase vzel in je bil tebi pokoren do smrti, in sicer do smrti na križu. Z ozirom na tega svojega nedolžnega Sina dodeli nam, česar te prosimo. Spominjaj se, o ljubi Oče! kaj vse je tvoj Sin pretrpel za tvojo čast in za naše zveličanje. Iz ljubezni do njega, v njegovem najsvetejšem imenu usliši našo molitev. — O, presveti Oče! ti si svojemu Sinu dal to prečudno in presveto ime, ime čez vsa imena, in da se v njegovem imenu mora priklanjati vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo; o, usliši nas torej, ljubi Oče! kar te ponižno in zaupljivo prosimo v presvetem imenu tega tvojega ljubega Sina.

In ali nas ne bo uslišal nebeški Oče, če ga tako prosimo v imenu njegovega ljubega Sina?

O nekem pobožnem kraljiču iz Indije se bere, da je bil nekega dne s svojo vojsko na morju; kar se je vzdignil tolikošen vihar, da so bili že vsi v veliki nevarnosti, da bi utonili. V tej strašni nevarnosti vzame kraljič nedolžno dete v svoje naročje, ga povzdigne proti nebu ter s solznimi očmi moli: »Ako smo mi grešniki, o Bog! je vendar to dete brez greha. Zavoljo nedolžnosti tega deteta se nas usmili, dasiravno smo grešniki.« In glejte, Bog je uslišal njegovo ponižno prošnjo; pri tej priči je vihar utihnil, valovi so se umirili in nevarnost je minula.

Kristijani! ako je Bog uslišal molitev tega kraljiča, ki je usmiljenja in rešenja prosil le zavoljo nedolžnega deteta, koliko bolj nam bo nebeški Oče milostljiv, ako ga prosimo pomoči in usmiljenja v imenu ali zavoljo njegovega edinorojenega ljubega Sina?

Uslišani bomó gotovo, posebno tedaj, ako prosimo za reči, ki niso našemu zveličanju škodljive! — Sicer prosite morda za mnoge reči v imenu Jezusovem, pa so to le časne, minljive reči, ki vašim dušam nič ne koristijo, marveč celó škodujejo. Nekateri

prosijo za bogastvo, pa bi ga obračali v pregrešne namene; drugi prosijo za zdravje telesa, pa bi morda pri trdnem zdravju storili več grehov; zopet drugi prosijo za podaljšanje življenja, dasiravno bi bila bolj zgodnja smrt z ozirom na njih zveličanje bolj koristna. In le pomislite, za kaj ljudje največkrat prosijo v molitvi? Ali ni res, da največkrat za časne in zemeljske dobrrote? Ali ne za odvrnjenje boleznin in za ohranjenje pozemeljskih dobrot? Kmetovalec prosi božjega blagoslova na polju in pri živini, rokodellec pri svojem rokodelstvu. Bolnik prosi za zdravje, in še stari ljudje si želé še dolgo živeti. Kdor ima premoženja v obilnosti, ga želi še več imeti. Za take in enake dobrrote ljudje navadno najbolj prosijo.

Prav je sicer, da tudi za časne dobrrote Boga prosimo. Prerok Elija je bil svet mož, in je molil, da bi po strašni suši zopet deževalo, in naš božji Zveličar nam zapoveduje moliti za vsakdanji kruh. Vendar pa je tudi naš božji Zveličar rekel: *Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz božjih ust.* Ali bi bilo torej prav, ko bi človek samo za vsakdanji kruh in za telesne dobrrote prosil in ne tudi za dušne dobrrote ter za zveličanje svoje duše? Kaj bi pomagalo, če bi imelo telo vsega v obilnosti, uboga duša pa šla pogubljenju naproti. To se lahko vidi iz besedij Jezusovih, ki pravi: *Iščite najpoprej božjega kraljestva, vse drugo vam bo privrženo.* In zopet: *Ne iščite zakladov na zemlji, ampak v nebesih.* Pozemeljske in telesne dobrrote so minljive, dušni zakladi pa bodo večno ostali. In dušne zaklade more od Boga doseči vsakdo, ako le v resnici hoče in zanje prosi v imenu Jezusa Kristusa. In ako kristijan za dušne dobrrote pred vsem drugim prosi, mu Bog privrže še časne dobrrote, ker nas skušnja uči, da pobožni ljudje, četudi nimajo vsega v obilnosti, imajo pa vendar potrebni živež.

Jezus je tudi rekel nekdam svojim učencem: *Do sedaj niste nič prosili v mojem imenu.* Ali bi ne mogel Gospod Jezus tudi marsikateremu izmed nas to očitati? Dà, mogel bi reči: Prosili ste, pa ne v mojem imenu, zavoljo mojega zasluženja, tudi ne za take reči pred vsem drugim, ki bi bile vašim dušam v zveličanje. Prosite pred vsem drugim za rešenje od grehov, da bi zapustili kletvino, pijančevanje, nespodobno govorjenje, laži, obrekovanje itd.; kajti kdor v grehah trdovraten ostane, tega ljubi Bog ne usliši. Prosite Boga za pomoč popolnega spreobrnjenja in popljšanje življenja, in za pomoč, da bi mogli vse svoje hude strasti . . . in vse skušnjave srečno premagovati. Prosite Boga za potrebne čednosti,

posebno za ponižnost, čistost, potrpežljivost, za dar Boga ljubiti čez vse in bližnjega kakor sami sebe; zlasti prosite Boga za dar stanovitnosti v dobrem do konca, in dobrotljivi Bog bo vam dal, česar ga bote stanovitno prosili v imenu Jezusovem.

Da bote pa še poprej uslišani, prosite tudi svetnike za priprošnjo pri Bogu; kajti svetniki so prijatelji božji, sveti in pravični, in sv. apostol Jakob pravi, da *veliko premore stanovitna molitev pravičnega*. Pa tudi Jezus pravi: *Delajte si prijatelje (v nebesih), da vas, kadar omagate, vzamejo v večno prebivališče.* (Luk. 16, 9.)

Da naj s pomočjo svetnikov k Bogu zdihujemo, to ni le samo nauk sv. cerkve, ki nam priporoča litanije vseh svetnikov, ampak nauk vseh svetih cerkvenih učencov. Poslušajmo le sv. Bernarda. On pravi: »Mi potrebujemo srednika pri Jezusu, ki je naš srednik pri Bogu.« In pri teh besedah preide na Marijo, Mater Jezusovo, ki je kot Mati božja najmogočnejša srednica pri Jezusu. Zato pravi nadalje sv. Bernard: »Noben srednik pri božjem sredniku Jezusu Kristusu nam ni koristnejši, kot Marija, njegova ljuba Mati. Iščimo milosti, pa iščimo je s pomočjo Marije Device. Ona je naša srednica in besednica pri Bogu.«

Da bi pa naše zaupanje na božjo Mater še bolj pokrepčal, pravi ta sv. učenik sv. Bernard, nadalje: »Mi se kot grešniki pač lahko bojimo prikazati se pred svojega nebeškega Očeta; pa dal nam je Jezusa, svojega Sina, kot srednika, da bi nas z Očetom spravil. In kaj bi le ne mogel tak Sin od tacega Očeta doseči, ako za nas prosi? Pa, o grešnik! treseš se tudi pred Jezusom, kajti, dasiravno se je včlovečil, ni jenjal Bog biti. Hočeš tudi pri Jezusu imeti srednika, zateci se k Mariji, njegovi Materi, in smem te zagotoviti, da boš našel pomoč v vseh potrebah. Sin božji bo gotovo svojo ljubo Mater uslišal, ako za-te prosi, in tako tudi Oče svojega ljubega Sina. Sin božji kaže svojemu Očetu svoje rane, in Marija kaže svojemu Sinu svoje materino srce. In tako se ne more odreči prošnja, ki je tako močno podprta.

In sedaj za sklep današnjega govorenja vas še enkrat opominjam, ljubi kristijani, imejte vselej trdno zaupanje na molitev v Jezusovem imenu, ki ima obljubo, da bo uslišana. Za Jezusovim imenom je pa ime Marijino najsvetejše ime, katero nam pomaga, da bomo še prej uslišani, ako le ni prošnja škodljiva našemu zveličanju. Tedaj v imenu Jezusovem k Očetu, in v imenu Mari-

jinem k Jezusu, Sinu božjemu, to je najvarnejša pot, da najdemo milost pri Bogu. Po tej poti torej hodite, posebno vi, častilci Matere božje; za katerokoli milost prosite, prosite tudi Marijo za priprošnjo pri Bogu. Saj nas tudi sv. cerkev tako uči moliti, da naj se mi kristijani po Mariji, božji Materi, podajamo k Jezusu, božjemu sredniku, ker cerkev želi, da z očenašem sklepamo tudi češčenomarijo. To je najizdatnejši in najkrepkejši način vspešno moliti. O, gotovo tolažilno in veselo je za nas, da nas je sam Jezus tako močno zagotovil, da nam bo njegov nebeški Oče dal, kar ga bomo prosili v imenu Jezusovem. Prosimo torej nebeškega Očeta v imenu Jezusovem, in Jezusa v imenu Marijinem potrebnih milostij, da jih bomo prejeli v toliko obilnejši meri. In tako naj bo tedaj po Jezusu in Mariji Bogu Očetu in svetemu Duhu večna čast in hvala od vseh ljudij in vseh stvarij v nebesih in na zemlji! Amen.

J. Kerčon.

3. Stanovitnost v dobrem — sad molitve.

Prosite, in se vam bo dalo.

Luk. 11, 9.

Prosite, in se vam bo dalo! Kake tolažilne besede so to! Kako prelepa obljuba! — Pa če se po svetu ozrem, vidim jih mnogo prositi in moliti, pa nič ne zadobé — in veliko jih nič ne prosi in ne moli, imajo pa vsega dosti; da, kar je še najbolj čudno, ravno brezbožni, hudobni ljudje, kateri najmanj mislijo na molitev, kateri sami govore: Meni ni treba moliti, ravno taki živé v vsi obilnosti. Hudobni kralj Herod stanuje v bogati, kraljevi hiši, sv. družina pa, Marija in Jožef z novorojenim detetom Jezusom, morajo bivati v revnem hlevu; bogatin sedi pri bogato obloženi mizi, revni Lazar je pa pod mizo in s solznimi očmi prosi za drobtine, ki padajo od mize. O kak pogled je to! Pa kristjani moji! le malo potrpite. Vsaka reč ima dve strani; eno stran smo videli sedaj, poglejmo pa še drugo, in videli bomo vse kaj družega. Herod, kateri je nekdaj stanoval v kraljevi hiši, je sedaj v večni temi, in bo tamkaj vse večne čase. Sv. družina pa, ki je nekdaj bila v revnem hlevu, veseli se sedaj v svetih nebesih. Bogatin, kateri je nekdaj živel v vsi obilnosti, gori sedaj v večnem ognju, in trpi večno lakoto in žejo, ubogi Lazar pa počiva sedaj po prestanem trpljenju v naročji božjega veličastva. — Da le premislimo, kako je bilo nekdaj in kako je pa sedaj, in spoznali bomo, da se

res lahko živi časno življenje brez ozira na dušo, tudi brez molitve, tudi tič skače in leta ves ljubi dan brez molitve, in nebeški oče skrbi tudi za njega; in ima se prav dobro; pa kako dolgo! — tako dolgo, da mrtev pade z drevesa na zemljo, in sedaj je vse proč, življenje, veselje in radost. Enako živé ti, ki govore: Ni mi potreba moliti, imam vsega dosti; živé res prav kot tič kar telo zadeva; toda kako je pa pri takih ljudeh dušno življenje tukaj, in kaj bo tamkaj v večnosti? To je drugo imenitno vprašanje. Neumrjočo, za Boga ustvarjeno dušo ima tudi tak človek, ki ne moli, pa njegova duša je mrtva, odmrta je Kristusu in večnemu življenju. Da, rečem še več: Kdor ne moli, ima znamenje pogubljenja takorekoč na čelu vpisano. To znamenje je brezbožnost in greh. Živi tudi deset let kakor svetnik; če nehaš moliti, boš nehal tudi pobožno živeti, in zabredel boš v take ostudne pregrehe, na kakoršne zdaj še ne misliš. Kristjani! vi ste opravili veliko-nočno spoved, in Bog daj! da bi jo bili dobro opravili, ter z Bogom se zopet sprijaznili. Pa s samo spovedjo še ni vse opravljeno, ampak treba je pregrešno življenje v resnici zapustiti, in v dobrem stanovitno živeti. In če pride vsak dober dar od Boga, velja to posebno o največjem daru — o stanovitnosti v dobrem. Stanovitno v dobrem pa boš ostal, ako boš goreče molil. To hočemo danes z božjo pomočjo premišljevati.

I. Ob času sv. Hieronima je trdil nek krivoverec z imenom Vigilancij, da molitev je popolnoma odveč in nepotrebna; ker Bog je vsegaveden, zakaj mu bi torej šele pravili, česa potrebujemo. Dalje je trdil: Bog ni kakor drugi ljudje, katere moramo omehčati z lepimi prošnjami; on nas bolj ljubi, kakor more kaka mati ljubiti svoje dete; k čemu tedaj molitev? Tako je mislil in govoril ta krivoverec, kateri je že zdavnej umrl. Toda veliko kristjanov današnje dni govori prav tako. K čemu molitev, (pravijo), vsegavedni Bog že vé naše potrebe in njegovo usmiljenje ne potrebuje naših prošenj. Da so vse naše potrebe Bogu znane, je res; da nam pa Bog svoje milosti deli brez naših molitev, ni nikakor resnično. Ne, brez molitve nikdar ne zadobimo milosti božje, najmanj pa milost stanovitnosti. To spričati ni težko.

1. Ena poglavitnih resnic naše svete vere je, da brez božje pomoči in milosti božje nikdar ne moremo doseči večnega zveličanja. Jezus Kristus sam, večna resnica, govori: *Kakor mladika ne more roditi sadu sama od sebe, ako ne ostane na trti: tako tudi vi ne,*

ako v meni ne ostanete... Brez mene ne morete nič storiti (Joan. 15, 4. 5.). Sami od sebe ne moremo torej nič, pa Jezus, dobri pastir, kateri se je za nas daroval, je pripravljen, podeliti nam svojo milost in pomoč, ako ga za to le prosimo, kakor sam govori: *Vaš Oče iz nebes bo dal dobrega duha tem, kateri ga prosijo* (Luk. 11, 13.) in na drugem kraju: *Prosite, in se vam bo dalo; iščite, in bote našli; trkajte, in se vam bo odprlo* (Luk. 11, 9.). In malo pred trpljenjem je še opominjal svoje učence: *Molite, da ne pridete v skušnjava* (Luk. 22, 40.). Zakaj je Peter zatajil Jezusa, zakaj so vsi apostoli bežali, ko so zvezali Jezusa? Zato, ker niso poslušali njegovega svarjenja in so spali na Oljski gori, ne pa molili. Zato je pa apostol Peter pisal potem vernikom: *Bodite modri in čujte v molitvah* (I. Petr. 4, 7.). In sv. apostol Pavel govori: *Neprenehoma molite* (I. Tesal. 5, 17.).

2. Poglejmo na dalje, kako govore cerkveni očetje in učeniški, in ali učé, da je molitev potrebna? Vsi sveti učeniški sploh tako učé: »Kdor hoče brez molitve varovati se greha, brez molitve ostati stanoviten v dobrem, brez molitve biti zveličan — ta zahteva od Boga čudež, zakaj to bi bilo ravno tako, kakor če bi hotel kdo brez svetlobe videti, brez jezika govoriti, brez nog hoditi. Mi verujemo, govori sv. Avguštin, da nihče ne more brez božje pomoči doseči zveličanja, in da nihče te pomoči ne zadobi, ako ne prosi zanjo.« Še natančneje in ostreje govori sv. Krizostom, ki pravi: »Brez molitve je čisto nemogoče, pobožno živeti.« In sv. Bazilij pravi: »Kakor nihče brez jedi ne more živeti, tako tudi nihče brez molitve ne more biti zveličan.«

3. Slednjič je tudi nauk sv. katoliške cerkve, da le tisti dobé milost stanovitosti, ki za ta dar stanovitno prosijo, in da nihče ne more brez molitve premagati skušnjav.

Zelo pobožen in slaven mož (Pavel Segneri) pripoveduje o nekem mladeniču, ki se je že več let prav ostro pokoril za poprejšne grehe, v katere je zabredel, in se je popolnoma že popboljšal. Pa naenkrat ga napadejo zopet strašne skušnjave, in sicer tako pogosto in tako močno, da zopet pade v stare grehe. To nesrečnega mladeniča tako prestraši, da popolnoma obupa nad popboljšanjem in stori strašen sklep, samega sebe umoriti. Iz tega namena gre tedaj v bližnji gozd k neki votlini, kjer sta bila, kakor mu je bilo znano, dva volkova. Komaj začutita, da se nekdo bliža, vsa srdita planeta iz votline, toda zagledavši mladeniča, se vležeta k njegovim nogam, kakor pohlevna psa. Mladenič se nad tem močno začudi, ves zamišljen gre domu, in nekaj dni je imel mir.

Pa zopet se vrnejo skušnjave, zopet greši — in obupanje njegovo je še večje. Zopet hiti v gojzd, vjame strupeno kačo in si jo pritisne na vrat, da bi ga pičila in tako umorila; pa kača ga ne piči, ampak iz roke se mu izvije in vbeži. V svoji obupnosti se mladenič vrže na tla in upije: Ah! tedaj še umreti ne morem! in s solznimi očmi prosi Boga za smrt. Pa Bog, ki noče grešnikove smrti, ampak da se poboljša in živi, je tudi tega nesrečnega hotel rešiti in sicer tako-le: Ko je mladenič jokal na zemlji in zdihoval, kmalo trdo zaspi, in v spanju zasliši glas, ki mu reče: Ubogi mladenič, zakaj obupaš nad poboljšanjem? Glej, kar ti ne premoreš, premorem jaz. Moli! moli! in zmagal boš! Sedaj se mladenič zbudi, in tako lahko in mirno je srce njegovo; poklekne tedaj in prav goreče moli; in kadar pride skušnjava, naglo poklekne in iz vsega srca moli. In odslej ni več grešil. Zakaj ne? Zato, ker je molil, in se ni več zanašal na svojo moč, temveč na božjo pomoč.

II. O kristijani moji! Kolikokrat se ponavlja dogodba tega mladeniča današnje dni! Marsikdo spozna svoj žalostni dušni stan, trdno sklene, poboljšati se, prizadeva se res, ogibati in varovati se tega ali onega greha, pa zgodi se mu kakor onemu mladeniču. Naenkrat ga napade skušnjava znotraj, od zunaj ga vse priliznjeno v greh vabi — in zopet pride v greh. Zakaj? premalo je molil in preveč je na sé zaupal. Potem se ga polasti obupanje in si še celo misli: Za me je vse zastonj, ne morem se poboljšati. Marsikateri zdihuje v srcu. Spoznam, da moram kot kristijan iz srca odpustiti svojemu sovražniku in temu, ki me je razžalil ali kako krivico storil, da ga moram ljubiti in mu vse dobro želeti, pa — tega ne morem, če ga le vgleдам, mi vsa kri zavré! O ubogi človek, jaz ti pa zakličem: Česar ti ne moreš, more pa Bog! moli, moli, in boš zmagal! Poklekni pred križanega Jezusa in moli: O križani zveličar, ti mi zapoveš tega človeka ljubiti, ki me je tako zelo razžalil. Rad bi iz ljubezni do tebe to storil, pa ne morem se premagati. Pa ti si rekel: *prosite, in se vam bo dalo*; pri tvoji ljubezni tedaj, s katero si še na križu molil za svoje morivce: *oče, odpusti jim, ker ne vedó, kaj delajo* — Te prosim, potolaži moje srce in daj mi milost, da na vse pozabim in sovražnika ljubim! Moli tako pogosto, kristijan! in zagotovim te, kmalo boš lahko odpustil, vsa jeza in sovraštvo bo zginila iz srca. — Drugi zopet zdihuje: V svojem stanu ne morem skoraj pobožno živeti; skušnjav in napeljevanja v greh je vse polno, in slabost moja je prevelika! O ubogi človek, kaj obupuješ? Kar ti ne premoreš, more Bog! Pogledj na presveto devico Marijo! Glej tudi ona je živela v sredi posvetnega šuma, v sredi spridenega mesta, in bila je vendar najsvetejša. Iz

vsacega stanú pelje pot ravno tako v nebesa, kakor v pekel. Moli, moli, in zmagal boš! V sredi hudobnega in spridenega sveta boš ostal pobožen in se zveličal. Kdor pa ne moli, bo pogubljen, če tudi v največji samoti in puščavi živi. — Oh, zdihuje tretji, jaz ne morem nositi svojega križa; saj bi rad potrpel, če bi le mogel! O človek, zakaj obupuješ? Glej, kar ti ne premoreš, more Bog; moli, moli, in zmagal boš! Po vzgledu Jezusa in Marije in vseh svetnikov boš svoj križ potrpežljivo nosil, da pride zadnja ura, in se prične večni mir. Kdor pa tega ne stori, kdor ne moli, temu gotovo ni pomagati. Lahko toraj spoznamo, zakaj je sv. Terezija nekdanj tako govorila; rada bi šla na visoko goro, in rada bi imela tako močen glas, da bi me vsi ljudje mogli slišati; potem bi nič družega ne delala, kakor vedno upila: Ljudje, molite, molite! Zato je sv. Alfonz malokdaj pridigal, da bi ne bil svojim poslušavcem zaklical: Molite, molite, otroci moji, sicer ne bote zveličani! Z molitvijo more človek vse, brez molitve pa nič!

Torej ljubite molitev, kristjani! ako hočete premagati skušnjave in v dobrem stanovitni ostati. Ko se v jutro zbudiš, zdihni najprvo: Jezus, Marija, vaju hočem ljubiti. Potem se obleci, poklekni in moli: O Jezus, zopet sem doživel nov dan; koliko bolnih in umirajočih je to noč v bolečinah zdihovalo, — jaz sem pa tako mirno počival! Dal si mi milost, da morem še danes k tebi moliti in skrbeti za svoje zveličanje! Moj Bog, kaj ti hočem povrniti za tvojo ljubezen? Reven sem in ubog, družega nimam, kakor grešno srce, tega ti darujem. Vse, kar bom danes mislil, govoril in storil, hočem misliti, govoriti in storiti k tvoji časti, iz ljubezni do Tebe! Ako mi tudi danes kak križ, kako trpljenje pošlješ, glej vse sprejemem iz tvoje roke, naj se zgodi tvoja volja! Okrepčaj me z svojo milostjo, pomagaj mi, da ne zabredem v grehe. O sveta in prečista Devica Marija! pod tvojo pomoč pribežim, ubogi otrok, tebe hočem ljubiti, mati moja! Ostani vedno pri meni, in pomagaj mi posebno ob času skušnjave. Sv. angel varuh, obvaruj me tudi ti današnji dan, in pripelji me srečno v nebesa. — Potem pojdi v božjem imenu na svoja opravila, pa bodi krotak in potrpežljiv, trpi iz ljubezni do Boga. Povzdigni tudi večkrat čez dan svoje misli in srce k Bogu. Ko bi Boga v resnici ljubili, kolikokrat bi nanj mislili. Moli posebno pobožno angelovo češčenje, in pa molitev pred jedjo in po jedi. — Ko se približa noč, čas počitka, poklekni še enkrat pred križanega zveličarja in njegovo mater Marijo, zahvali se njima za vse prejete milosti in dobrote na duši in telesu;

na kratko si izprašaj svojo vest; ako si Boga čez dan s kakim grehom razžalil, obžaluj, prosi odpuščanja, in pojdi k počitku. In ko že počivaš, misli še nekoliko na smrt; misli: kmalo bo ta postelja zame tudi smrtna postelja. Bog mi daj srečno zadnjo uro! — Glejte, ljubi moji, tako moremo stanovitni biti v molitvi, od jutra do večera, potem bo milost božja z nami, posebno o času skušnjave. *Bodite trezni in čujte*, piše sv. apostol Peter, *ker hudič, vaš zoprnik, hodi okolu kakor rjoveč lev, in išče, koga bi požrl*. Kdo more pač premagati vse skušnjave sveta in svojega lastnega mesa, če ne bo molil in pri Bogu pomoči iskal? — Kdo je dal mučenikom moč, raji vse najhujše muke, še celó smrt pretrpeti, kakor Jezusa zatajiti? Kdo je dal moč sv. Alojziju, in toliko drugim svetnikom in svetnicam, da so med zapeljivim svetom, v sredi toliko nevarnostij in zapeljevanj čisto in nedolžno, kakor angeli, živeli? Vsi nam z enim glasom odgovoré: Molili, molili smo! Svoje roke in srce smo k Bogu povzdigovali, in iz nebes smo prejeli moč, premagati svet, meso in hudiča. Da preljubi! Molitev so tiste stopnice, po katerih pride Bog k nam in mi k njemu; moliti moramo, in to vsaki dan, neprenehoma!

In glejte, ravno ta teden nam sv. cerkev še posebno priložnost daje, pošiljati svoje molitve k Bogu. Prosimo torej prav goreče najpoprej za vse dušne potrebe. Naj nas varuje ljubi Bog pred grehom in naj nam dá svojo milost, da bomo do konca stanovitno ostali, in enkrat srečno prišli v nebesa. Prosimo ga pa tudi za telesne potrebe, zakaj ni nam prepovedano, tudi za to prositi. Naj nas nebeški Oče varuje vsake časne nesreče, naj nam dá tudi vsega, kar je potrebno za časno življenje. Pa pred vsem ne pozabite, prositi za dušne potrebe, ker duša je neizrečeno večje vrednosti, kakor telo. In zato vam še enkrat zakličem: Molite, otroci moji! da dosežete zveličanje. Amen. P. O. S. Fr.

Praznik vnebohoda Jezusa Kristusa.

Srečnim in nesrečnim je koristen pogled proti nebesom.

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet, in sedi na desnici božji. Mark. 16, 17.

Ne gledate li tudi vi tako željno v nebesa, kakor so današnji dan gledali apostoli in učenci za svojim Gospodom in učenikom, ko je na Oljski gori izpred njih očij zginil in se vrnil v nebesa?

Resnično! današnji dan je bil za Jezusa Kristusa dan največje slave, največjega veselja. 33 let je živel na zemlji v revščini, pomanjkanju in trpljenju; 33 let je bil mož bolečin, zgled mučencov; 33 let se je poniževal, je bil pokoren svojemu Očetu do smrti, da, do smrti na križu. Pa današnji dan se je vse spremenilo; minilo je uboštvo, pomanjkanje in trpljenje, minule so bolečine in smrtne britkosti, minulo je zaničevanje in poniževanje, in zato se prične nebeško veselje v kraljestvu nebeškega Očeta, ker današnji dan je Jezus v nebesa šel in sedi na desnici božji. Tam na mestu, kjer se je pričelo njegovo trpljenje, tam, kjer je zemlja pila prve kaplje njegove predrage krvi, tam, kjer je njegova duša trpela smrtne britkosti, na Oljski gori, je zapustil zemljo, svoje ljube in drage in vrnil se k svojemu nebeškemu Očetu. Apostoli in učenci so stali kakor okameneli. Ne le njih oči, velikoveč njih srce se je oziralo v nebesa. Saj so jim pa nebesa tudi vse vzela: najboljšega učenika, zgled vseh čednostij, največjega prijatelja in dobrotnika, njih upanje, njih ljubezen, njih vse! — Kaj jih hoče še veseliti na tej goli, pusti zemlji?

Tudi mi, dragi v Kristusu! kaj imamo, kaj uživamo na tej prazni zemlji, kjer ubožno životarimo le od danes do jutri, se večkrat čutimo srečne, toda velikovečkrat še nesrečne? — Naš največji prijatelj in dobrotnik, naš srednik in priprošnjik pri Očetu, naše upanje, naša ljubezen, naše vse je v nebesih, in sedi na desnici božji. Pridite torej vi vsi, katere je omamilo posvetno veselje, da ste pozabili na večnost, pridite vi, ki v teh kratkih dnevih posvetnega življenja iščete le minljive, goljufne sreče, dokler vas smrt ne predrami in ne odpre vrat večnosti! Pridite na Oljsko goro in glejte, kako se Jezus povrača v svoje veličastvo! Kaj družega hoče on s tem, kakor nas še v zadnjem trenutku svojega življenja prepričati, kako nespametno je sreče in miru iskati na tej zemlji, katero je on sam namakal s svojimi solzami, s svojim potom, s svojo krvjo. *Obračajmo torej*, opominja nas sv. Pavel, *svoje misli ne na pozemeljsko, ampak na to, kar je nebeško*. Zakaj pogled proti nebesom je za nas neizrečeno koristen, bodimo že na svetu srečni (I.) ali pa nesrečni (II.)!

I. Pogled proti nebesom je za nas zelo koristen, tudi če smo srečni na svetu, t. j. da smo zdravi in imamo dovolj posvetnega blaga. Prave, stanovitne sreče ni na tem svetu. Tega nas

prepriča vsakdanja skušnja. Koliko jih je po vnanje srečnih, pa nesrečni so v svojem notranjem; nadleguje jih strah pred prihodnjostjo (1), ali jih peče vest (2) ali pa so nezadovoljni (3).

1. Kdor ima na svetu bogastvo, čast, veljavo pri ljudeh, s kratka vse, kar se sploh imenuje sreča, vendar ne more zabraniti misli, koliko časa bo vse to obstalo. Ali se mu ni bati, da se ravno tako lahko, kakor pri toliko drugih, spremeni njegovo bogastvo v revščino, čast v zasramovanje, veljava pri ljudeh v preganjanje? In naj stoji njegova sreča tudi tako trdno kot siva skala v morju, v katero se kipeči valovi zastonj zaganjajo, ga mar ne vznemirja gotovo prepričanje, da mora umreti, morda kmalu, in vse zapustiti, kar mu je ljubo in drago, kar imenuje svojo srečo? Revež ne izgubi veliko, zakaj njegovo srce ni tako navezano na bogastvo in posestvo, ne na ta svet.

In ravno zato, ker revež nič ne zapusti, ker njegovo srce ni navezano na posvetno, se lahko loči s tega sveta, in zanj misel na smrt ni tako strašna. Nesrečni še celó hrepeni po uri ločitve, po koncu svojega trpljenja. Srečnega pa veže tisoč vezij na svet, kateri obsega njegovo srečo, njegova nebesa. O, kako težka bo zanj ura ločitve, ker srce kaj nerado zapusti to, kar ljubi. Kako nesrečnega ga stori misel na smrt!

Kaj tedaj more njim, ki uživajo posvetno srečo, zmanjšati strah pred izgubo sreče? Kaj jim more ločitev od tega sveta, kar tukaj imenujejo svojo srečo, svoja nebesa, in pa misel na smrt zljajšati? Edino le pogled proti nebesom. — Toda žalibog! ravno srečni se le redkokdaj ali skoraj nikdar ne ozirajo proti nebesom, ker imajo, kakor se pravi, že tukaj nebesa. Odtod njih malosrčnost, ako jih sreča v resnici zapusti, odtod njih obupanje, kadar jih grenka smrt iztrga iz pozemeljskih nebes. O, da bi se večkrat ozirali proti nebesom! Kako koristen bi bil za nje ta pogled! Verni pogled proti nebesom vidi tam v luči razodenja srečo, s katero v primeri je vsa pozemeljska sreča le kakor slaba, brleča lučica proti solnčnim žarkom, kakor kapljica vode v primeri z neizmernim morjem.

Pogled v nebesa nam kaže ondi kraljestvo, kjer ni ne lakote ne žeje, ne mraza ne vročine, ne revščine, ne preganjanja, ne bolezni, ne smrti, kjer preneha vsakoršno trpljenje, katero nam tolikrat v tej solzni dolini grení življenje. Ta pogled nam kaže tam življenje, kjer bomo Boga Očeta, čegar vsemogočnost in

modrost, previdnost in očetovsko dobroto tukaj le malo, malo spoznamo, gledali od obličja do obličja; kjer bomo Boga Sina, svojega nebeškega učenika, najyečjega dobrotnika, svojega odrešenika in Zveličarja videli sedeti v vsem veličastvu na desnici Očetovi; kjer bomo v svitlobi sv. Duha, zedinjeni s presv. Trojico, vživali neizrečeno veselje.

Verni pogled proti nebesom nam kaže ondi pravo, boljšo domovino. Pojdi na pokopališče in spomni se, koliko vročih, britkih solz se je že tu na grobeh pretakalo. Si moreš li misliti bolj žalostno in otožno misel, kakor, da ljubih in dragih, ki počivajo tu v mrzlem grobu, nikdar več na vekomaj videl ne boš? Toda poglej proti nebesom, tam je kraj, kjer boš zopet videl dobrega očeta, ljubo mater, ki te je ljubila kot punčico svojega očesa, noč in dan nad teboj čula in zate molila, katerih morda nikdar poznal nisi, katere je Bog prej k sebi vzal, predno si se zavedal, predno si jecljaje izgovarjal sladki imeni: oče, mati; tam bote našli ljubljene otroke, predrage brate in sestrice, znance in prijatelje, katere ste britko objokovali; tam jih bote objeli in vekomaj ž njimi se sklenili. Tam je zaklad, ki ga molj in rja ne sné, tat ne ukrade; večno srečno veselje je ondi! Kako torej se more srečni bati izgube časne sreče? Kako ga more strašiti misel na smrt, katera ga loči od sveta in njegovega veselja? Je li tako hudo zapustiti bogastvo, posvetno čast in veljavo? Ali ne zapusti takorekoč le borno kočó in se podá v prekrasno palačo? — Že zato je torej pogled proti nebesom zeló koristen za srečnega, ker mu odvzame strah pred izgubo časne sreče.

2. Pozemeljske sreče ne kalí le strah, jo enkrat izgubiti, ampak večkrat še slaba, pekoča vest. Mar li niso ti, ki uživajo vso srečo, ki imajo vsega v obilnosti, ki so vajeni mehkužnega življenja, veliko bolj v nevarnosti grešiti, kakor oni, ki od jutra do večera trdo delajo in takorekoč še časa nimajo grešiti? Da, gotovo, v krasnih palačah in bogatih hišah se le prerado prej pozabi na Boga, se sv. vera zanemarja ali še celó zaničuje, ošabnost, mesenost, skopost ali pa zapravljalnost se bolj pogosto nahaja v velikanskih poslopih, kakor pa v revni hišici. Ne samo izguba časnega posestva ogrení srečnim pot v večnost, ampak veliko-večkrat še slaba, pekoča vest, ki ga naenkrat predrami, in ki se toliko glasneje oglašá, kolikor bolj si je prizadeval zadušiti njen glas.

Kaj torej more srečnega brzdati, da se ne pogrezne v grehe in hudobije, da svoje vesti ne obteži in slednjič ne obupa? Edino le večkratni pogled proti nebesom. Ta pogled ga uči, da je tudi zanj pripravljeno kraljestvo večnega veselja, neizrečene sreče, v katerega se je Jezus današnji dan vrnil; toda spominja ga tudi, da *ne nečistniki, ne prešestniki, ne krivičniki, ne skopuhi, ne pijanci, ne preklinjevalci tega kraljestva ne bodo dosegli*. Ta pogled ga uči, da se samega sebe oropa prave, večne sreče, in se izroči strašni božji sodbi, ako tukaj oziraje se na svojo srečo, zaničuje svojega bližnjega; svoje telo, ki je tempel sv. Duha, oskrunja z nesramnimi grehi, če nedolžnost zapeljuje in tako pogublja neumrjoče duše; če skuša svoje premoženje po krivičnih potih vedno še bolj pomnožiti.

Verni pogled proti nebesom ga uči, da je svoj lastni, najhujši sovražnik, če išče svoje sreče edino le na zemlji, v blatu pregreh. — Tako je večkratni pogled proti nebesom tudi zavoljo tega srečnim zelo koristen, ker ga obvaruje greha in slabe vesti!

3. Slednjič je tudi še nezadovoljnost, katera vznemirja srečnega v njegovi sreči. Vsako posvetno veselje je nekako grenko; in kolikor bolj se srečni udá vsemu razveseljevanju, toliko nezadovoljnejši postane sam s seboj. Ta nezadovoljnost pride odtod, ker se slednjič tega veselja že naveliča, ali se mu že pristudi; izvira pa nezadovoljnost tudi iz pomanjkanja onega čistega veselja, katerega prinesó dobrotljivost in dobra dela. Ne more se tajiti, da bo veliko revežev več dobrih del prineslo pred sodnji stol božji, kakor bogatini; zakaj redko ima bogatin pravo usmiljenje z revežem, ker ne pozna revščine, in redko ima srečni pravo sočutje z nesrečnim, ker nesreča mu ni znana.

Kaj tedaj more srečnega nagniti k sočutju, k usmiljenju, k dobrotljivosti, da bo občutil sladko veselje dobrih del, in da izgine nezadovoljnost? — Edino le pogled proti nebesom. Zakaj ta ga spominja, da je v hiši nebeškega Očeta sicer veliko stanovanj, da pa smejo le tisti vstopiti, ki so se trudili za nebesa in delali dobro. In kdo ima več priložnosti dobrote skazovati, kakor ravno srečni? Povsod je obilno revežev, katerim lahko pomaga, zapuščenih sirot, katerim naj bo drugi oče, revnih vdov, katerim naj bo skrbni podpornik. Kako lahko si pač bogatin kupi nebesa, saj vé, da nebeški Oče še celó obilno poplača kozarec mrzle vode, katerega bližnjemu podeli iz ljubezni.

Tako je pogled proti nebesom zeló koristen za srečnega. Odvzame mu strah pred izgubo pozemeljske sreče, obvaruje ga hudega in pekoče vesti, spodbada ga k dobremu, stori ga zadovoljnega. — Enako koristen pa je ta pogled proti nebesom tudi za nesrečne.

II. Veliko je nesrečnih na svetu; eni so nesrečni iz lastnega zadolženja (1), drugi brez svojega zadolženja (2).

1. Veliko je nesrečnih iz lastnega zadolženja. Veliko jih živi v pomanjkanju in revščini, ker so zapravili svoje premoženje s pijančevanjem, z igro, ali se v mladosti niso hoteli učiti in si tako pridobiti potrebne vednosti, da bi si pozneje mogli služiti kruh. Drugi so kaznovani z boleznijo, ker so se v cvetočih mladostnih letih udali nezmernosti in vsakoršni razuzdanosti. Koliko jih slišimo govoriti: Saj človek le enkrat živi, mladost nam le enkrat cveté, in lepa leta kmalo minejo. Sedaj torej, ko še nismo odcveteli, uživajmo življenje in vse njegovo veselje! Drugi zopet so zgubili čast, dobro ime, zaupanje pri ljudeh, in so brez pomoči in tolažbe, ker so v boljših dneh nepošteno, nehvaležno, goljufno ravnali. Drugi imajo strašne križe s svojimi otroci in bližnjimi, zato, ker poprej niso natanko spolnovali svoje dolžnosti do njih, jim iz napačne ljubezni vse dopustili, ali pa še celo sami dajali slab vzgled. Veliko jih je nesrečnih le zato, ker se jim sedaj tako meri, kakor so poprej sami merili.

In ravno taki nesrečni največkrat godrnjajo nad božjo previdnostjo. Enaki so otroku, kateri se nad očetom jezi, zato ker mu je vzel nož, s katerim se je vrezal. O nesrečni! Vzdignite svoje oči proti nebesom, in kmalo bote drugih mislij! Spoznali bote, kako modro in ljubeznjivo Bog ravna z vami. Kolikokrat ste z svojo nepokorščino zaslužili, večno kaznovani biti, in glejte, dobri oče nebeški vas le časno kaznuje; tu na zemlji vas kaznuje s slabimi nasledki vašega pregrešnega življenja, da se zbudite iz nesrečnega spanja in se poboljšate. O, blagoslovljena naj bo roka, katera vas očetovsko in ljubeznjivo tepe! Blagoslovljena revščina, katera vas tare, bolezen, ki vas trpinči, zaničevanje, katero spremlja vašo hudobijo! Ne nad Bogom, ampak nad grehom se jezite. Greh vas je storil nesrečne. Studite ga iz vsega srca, in prizadevajte si, da se povrnete na pot čednosti in poštenosti. Potem se zboljša tudi vaša časna osoda!

Morda revščina mine, morda zadobite zopet zdravje, dobro ime in veljavo pri ljudeh. Pa če tudi tega ne, če vas tudi nesreča spremlja, dokler se bo kri po žilah pretakala in vam srce bije, ne godrnajte zoper Boga! Čim večjo priložnost imate, zadostiti za svoje grehe, tem večje bo vaše upanje, da bo Bog, kateri skesanemu grešniku ljubeznjivo odpusti, tudi vam grehe odpustil, in vašo dušo, kadar se bo ločila od telesa, sprejela v svoje roke, v število svojih otrok!

2. Pa veliko jih je tudi nesrečnih brez lastnega zadolženja. Tudi za te je pogled proti nebesom zelo koristen. Zakaj, kdo je tisti, ki je danes v nebesa šel in sedi na desnici božji? Se je mar na njegovi glavi lesketala kraljeva krona? Je mar stanoval v odičeni palači? Mu je mar streglo na stotine služabnikov? Je imel obilno zlata in srebra, in vsega, česar srce poželi? Jezus je, čegar življenje družega ni bilo, kakor nepretrgana vrsta križev in bolečin; Jezus, ki je bil v revnem hlevu rojen, v revščini zrejen, ki je živel neznan in zasramovan, Jezus, ki je po najgrozovitnem trpljenju moral umreti na lesu sv. križa — On sedi gori v nebesih v vsemu veličastvu na desnici božji, ravno zato, ker je toliko nedolžno trpel.

Zato je pot trpljenja, križeva pot, še sedaj edina pot, ki pelje v nebesa. *Blagor vam*, govori Gospod, *blagor vam*, če zavoljo pravice preganjanje trpíte, če vas zavoljo mene preganjajo, zasramujejo, in vse hudo zoper vas govoré! *Veselite in radujte se*, ker obilno bo vaše plačilo v nebesih. O, tolažilno upanje za té, ki nedolžno trpé! Veliko bo njih plačilo v nebesih! Poglej proti nebesom, če te tukaj tare revščina in pomanjkanje, tam boš zadobil neminljivi zaklad, ki ti ga nihče ne bo mogel vzeti. Poglej proti nebesom, ako trpiš in v strašnih bolečinah zdihuješ, glej, tam bo vse minulo, tam se boš večno veselil. Poglej proti nebesom, če tukaj strupeni jeziki oskrunjajo tvoje dobro ime, ter opravljajo in obrekujejo, tam zadobiš svojo čast, tam bo tvoja nedolžnost očitna. Poglej proti nebesom, če te tukaj zasledujejo jeza in sovraštvo, tam bo Jezus, edinorojeni sin nebeškega očeta, tvoj pravi prijatelj!

Ljubi poslušalci! Pač veliko jih je na svetu, ki so vredni boljše osode, veliko je revnih brez lastnega zadolženja, veliko bolnih in preganjanih. Pa tudi srečne lahko zapusti sreča. Vsak trenutek zna tudi nas ta ali ona nesreča zadeti. Zatorej se hočemo vsi ozreti proti nebesom in vsaki dan presrčno prositi Vsemogoč-

nega, ki deli bogastvo in uboštvo, ki zida in podira, naj dobrotno od nas odvrne časne nesreče. Posnemajmo Jezusa Kristusa! Tudi on je očeta prosil, naj odvzame od njega kelih trpljenja. Ako pa ljubi Bog iz vzrokov, njemu samemu znanih, ne vliši naših prošenj, hočemo tudi v tem posnemati Jezusa, da se popolnoma vdamo v voljo božjo.

Zatorej molimo sleherni dan: »Dobrotni Oče nebeški! vemo, da so križi, kateri nas tu tarejo, delo tvoje modre previdnosti. Zato te tudi ne nadlegujemo, da jih nam odvzameš, prosimo te le, daj nam milost in pomoč, da jih voljno in potrpežljivo prenašamo.« Če bomo do konca stanovitni, šli bomo v veličastvo, s katerim se kratko trpljenje na svetu pač ne more primerjati; v kraljestvo, kamor je šel danes Jezus Kristus, kjer sedi na desnici božji, in kjer ga bomo enkrat z Očetom in sv. Duhom od obličja do obličja gledali, častili in hvalili na veke! Amen. P. O. S. Fr.

Šesta nedelja po veliki noči.

Tolažba svetnikov.

Kadar pride Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kateri se od Očeta izhaja, on bo pričeval od mene. Jan. 15, 26.

Dvojna skrb in dvojna žalost je težila apostole, ko se je približal odhod Jezusov s tega sveta. Silno so bili potrti, ko so se imeli ločiti od svojega ljubega Učenika in Vodnika; to jim je grenilo sedajnost. Hudo jih je pa tudi skrbelo za prihodnost, kako naj izvršujejo nalogo oznanovalcev sv. evangelija. In toliko bolj so bili potrti po zadnji večerji, ko jim Jezus napové še, da jih bodo zaradi sv. vere smrtno preganjali. *iz shodnic vas bodo devali; pride celó ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori. In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne mene.*

Tedaj je bilo pač potrebno spregovoriti zbežanim učencem besede, polne nebeške tolažbe: *Za vas je dobro, da jaz grem. Zakaj ako ne grem, Tolažnik ne bo k vam prišel. Kadar pa pride Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kateri se od Očeta izhaja, on bo pričeval od mene.* Obljuba, da jim pošlje skupaj z Očetom sv. Duha, bila je, kakor svetla zvezda, ki je posijala v nočno temino neznane, gotovo pa, — kar zadeva telo — grozne prihodnosti. In ko je sv. Duh zares prišel nad nje, okusili

so apostoli mnogo najslajše tolažbe. Zakaj sv. Duh jim je um razsvetlil, da so resnice sv. vere natančnejše umeli, voljo jim je okrepečal, da so pogumni šli križem svet oznanovat sv. evangelij, prinesel je svoje sedmere darove, da so mogli toliko vspešnejše delati vse za božjo čast in zveličanje neumrjočih duš. Delil jim je tudi izredne darove.

Kakor apostolom Gospodovim, tako je bil tudi drugim svetnikom sv. Duh največji Tolažnik. Premišljajmo sedaj, v tednu pričakovanja sv. Duha, notranjo tolažbo, katero so svetniki v vsem svojem delovanju okušali po milosti sv. Duha.

1. Pred vsem so svetniki neomajano verovali, da je sv. Duh pravi Bog, tretja božja oseba, da izhaja od Boga Očeta in Boga Sina, ki sta ga binškošni praznik poslala pod vidno podobo gorečih jezikov nad zbrane apostole in prvo cerkev. Verovali so, da je to taisti sv. Duh, kateri se je prikazal pri Jezusovem krstu v podobi goloba, in ga dandanašnje prejemamo po sv. zakramentih. Ko so Grki postavili krivoverski nauk, da sv. Duh izhaja samo od Očeta, tedaj nastopi proti njim sv. cerkveni učenik Anzelm v cerkvenem zboru v Bari v vinotoku l. 1098. (torej ravno pred osem sto leti), naprošen za to po papežu Urbanu II. Sv. nadškof govori o bistvu in izhajanju sv. Duha, oprt na sv. pismo in cerkvene očete, tako prepričevalno, da morajo Grki obmolkniti. Zbor pa enoglasno obsodi in izobči vse, kateri trdijo, da se sveti Duh ne izhaja tudi od Boga Sina.

Kristijani! Verujmo katoliški nauk o sv. Duhu tako trdno, kakor sv. Anzelm, prepričani, da nas sv. Duh posvečuje zavoljo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa, in da so naša dobra dela zaslužna še-le po milosti sv. Duha, ker so namreč izvršena v ljubezni božji; delivec ljubezni božje pa je sv. Duh. Proslavljajmo sv. Duha tako nevstrašeno, kakor sv. Štefan, kateri je *poln svetega Duha* (Dj. ap. 7, 55) tako goreče zagovarjal sv. resnice pred judovskim zborom, da je zavoljo tega postal prvi mučenec Kristusov. Spominjajmo se večkrat, da smo prejeli sv. Duha v zakramentu sv. krsta, in zopet smo ga bili deležni pri sv. birni, kjer smo postali vojaki Kristusovi, da bi se zanj srčno potegovali in očitno kazali svoje versko prepričanje. V zakramentu sv. pokore pa nam je sv. Duh dodelil že premnogokrat dušni mir.

V tej živi veri v tretjo božjo osebo nahaja kristijan vselej posebno tolažbo, tolažbo v svojem notranjem po milosti sv. Duha. Tega se še lažje prepričamo, če se ozremo na apostole pred prihodom in po prihodu sv. Duha.

Poglejmo za vzgled sv. brata Jakoba starejšega in sv. Janeza evangelista. Vstopivši v vrsto apostolov sta se odlikovala po zvestobi in silni gorečnosti v svojem poklicu tako, da ju je Gospod imenoval *gromova sina* (Mark. 3, 17.). Da, Gospod je moral njuno vnemo celó miriti. Ko namreč prebivalci necega samarijskega mesta zabranijo Jezusu vhod, razdražena sta vsled tega oba brata tako, da mu rečeta: *Gospod! hočeš, da rečeva, da naj ogenj pride z neba in jih pokonča?* In Jezus se obrne in ju posvari, rekoč: *Ne vesta, katerega duha sta. Sin človekov ni prišel duš pogubljat, ampak rešit* (Luk. 9, 54. 55.). Poleg tega, da sta se tu pokazala preveč goreča, nepotrpežljiva in maščevalna, bila sta ta dva apostola na tihem tudi nekako častilakomna. Želela sta sedeti v božjem veličastvu prav poleg nebeškega kralja, eden na desnici, drugi na levici. Ker pa si sama ne upata s tako prošnjo nadlegovati Gospoda, govori zanju mati Saloma. In kaj odvrne Gospod? *Ne vesta, kaj prosita. Moreta li piti kelih, ki ga jaz pijem?* Onadva mu pa zatrdita: *Moreva. Jezus pa jima reče: Kelih, katerega jaz pijem, bosta sicer pila, sedeti pa na moji desnici ali levici, ni moje vama dati, ampak, katerim je pripravljeno.* (Mark. 10, 37. 40.)

Poglejte kristijani, koliko samopridne ljubezni korenini celó v najboljših srcih! Njo spoznati in iztrgati pa ne moremo drugače, kakor s pomočjo sv. Duha.

Po prihodu sv. Duha se nam pokaže sv. Jakob vse drugačnega, spremenjenega na duši. Razodeva se poslej mirnega, krotkega, vstrajnega in namestu častilakomnosti se naseli globoka ponižnost v njegovo dušo. Početkom oznanuje sv. evangelij po Judeji podelevaje Izraelcem sv. Duha. Ko pa tretje leto po vnebohodu Kristusovem Bog naznani sv. Petru, naj se oznanuje sv. vera tudi nevernikom, in se apostoli razidejo križem svet, gre sv. Jakob na Špansko, kjer razširja sv. vero z neizrečenim trudom. Ne privoščí si nikacega miru, neumorno deluje v službi križanega, spreobrne na svojem mučeniškem potu juda Jozija ter ga krsti ondi na morišču. Na to poklekne sv. Jakob in, priporočivši svojo dušo Jezusu, odgrne svoj vrat in njegova glava pade za nebeškega Učenika deset let pozneje pa taisti dan, kakor je Jezus umrl zanj

na sv. križu. V vseh apostolskih težavah in slednjič v mučeniški smrti je dobival sv. Jakob največjo tolažbo po sv. Duhu.

Kaj pa naj rečem o njegovem bratu, sv. Janezu, po prihodu Tolažnika sv. Duha? Znano vam je, da ga je bila sama ljubezen, in da se tudi zato imenuje *učenec ljubezni*, ker jo je do smrti vedno priporočal svojim vernikom kot največjo zapoved, in kakor jo tudi prvak apostolov priporoča v današnjem berilu. Zopet je bilo to delo Duha ljubezni. Postal je s sv. Petrom *steber* (Gal. 2, 9.) sv. cerkve v Palestini in ustanovnik škofije v Efezu in drugih po Mali Aziji. Poleg sv. evangelija zoper krivoverce je spisal tri prelepe liste, v katerih zlasti živo priporoča ljubezen do Boga in do bližnjega. Ko začno kristijane preganjati, stori vse, da bi krščanske občine stanovitne ohranil v sv. veri. Zategadelj ga veli deželni poglavar v Aziji zgrabiti in v Rim odpeljati. Ondi ga vržejo v kotel vrelega olja, ali po moči sv. Duha apostolu to nič ne škoduje, kakor tudi pozneje ne ostrupljeno vino. Učakal je visoko starost čez 90 let; njegova smrt je bila kakor bi bil sladko zaspal. Na svetem Janezu se je prav po besednem pomenu spolnoval izrek Jezusov: *Duh je, kateri oživlja* (Jan. 6, 64.). Duha sv. Janeza je oživljal, krepčal, tolažil Duh božji.

2. Bog je s svojim svetim služabnikom dajal redne milosti, delil svoje darove, pa je prideval tudi še *izredne*. Imeli so dar jezikov, dar čudežev — obujali so celó mrtve k življenju — in poveličeval jih je mnogokrat na prečuden način že na zemlji, kakor smo slišali 4. nedeljo po veliki noči. Iz tega pa je izviral a zanje zopet *n o v a t o l a ž b a*.

Da ne omenjam zopet prvih apostolov za vzgled, vzamem vam v misel apostola Indijskega, sv. Frančiška Ksaverija. Ko je bila nekikrat množica tistih, ki so hoteli poslušati svetnika, prevelika za novo zidano cerkev, šel je sv. Frančišek venkaj na prosto oznanovat divjakom sv. evangelij. Toda premnogi ne umejo njegovega jezika. Tedaj pa po moči sv. Duha začne svetnik govoriti kar v jeziku divjakov, ne da bi se ga poprej učil. Dà, zgodilo se je pozneje celó, da so ga ljudje raznih jezikov slišali h krati govoriti v svojih jezikih ter ga tako umeli, kakor bi bil govoril v vsakem izmed njihovih jezikov. Pri drugi priliki ga več radovednežev hkrati nekaj vpraša in sv. Frančišek bi moral imeti več jezikov, da bi mogel kar vsem odgovoriti. On mirno vse posluša, spregovori nekaj besedij, in glejte! po moči sv. Duha so besede

tako urejene in pomnožene, da vsak vprašalec dobi določen odgovor, ki ga zadovolji.

Kako so Japonci strmeli nad temi čudeži in kako so slavili Gospoda, kateri je podelil tako moč in znanje svojim služabnikom! In vendar ni ta izredna milost nič bolj čudna, kakor je tisto delovanje sv. Duha, vsled katerega bogoljubni kristijani — dejal bi — govore eden in isti jezik ponižnosti, pobožnosti, udanosti v voljo božjo. V tem jeziku, v teh čednostih so vsi svetniki odlični.

Ko bi pač tudi mi vsi in vedno znali ta skupni jezik! Ko bi pač tudi naše srce bilo kakor prezal vrtec Bogu in ljudem prijetnih čednostij! Toda marsikomu izmed nas brani napuh, brani svojeglavnost in samopridnost, nabirati si lepih čednostij, hoditi po potu božjih postav. Vse drugače so ravnali svetniki.

3. Oni so se dali v o d i t i s v. D u h u. Pred vsacim delom so klicali Njega na pomoč ter poslušali njegove navdihe. In naj je Bog zahteval od njih še kaj tako težavnega in visokega, niso se ustrašili, niso jenjali poprej, dokler niso s pomočjo sv. Duha izvršili svoje naloge. Prepričani so bili, da pokorščina in udanost v voljo božjo prebije vse težave, in ko so te premagane, je zmaga dobljena, t o l a ž b a s v. D u h a r a z l i t a v d u š o, polnost nebeškega plačila zagotovljena.

Katera pa je polnost nebeškega plačila? Ta je nepremagljiva ljubezen božja v naših srcih. Zato nam je življenje sv. Anjele F o l i n j s k e najboljši dokaz.

Ko je po smrti njenega moža in otrôk ni prav nič več vezalo na svet, razdelila je vse svoje premoženje med uboge, in njena edina želja je bila, vsprejeta biti v tretji red sv. Frančiška Serafinskega. Ko nekega večera posebno goreče moli ter prosi Boga, naj ji dá doseči, česar tako želi, reče ji Duh božji: »Stôri, kar si sklenila, in sv. Trojica pride k tebi.« Angela se podá v Asisi; več znancev gre ž njo. Na nekem prav strmeh parobku kraj strašnega prepada se nekaj v nji zgane in ona sliši te-le besede: »Jaz sem sv. Duh, jaz pojdem s teboj v Asisi, ne da bi tvoji spremljevalci vedeli za to. Ljubi me, moja hči, zakaj jaz ljubim tebe neizrečeno bolj, kakor moreš ti mene ljubiti. Bog noče nič družega od tebe, kakor da ga ljubiš, ker te tudi On ljubi in je On ljubezen duše.« Sveta Angela, spomnivši se svojih grehov, osramočena reče: »Ko bi bil ti sv. Duh, ne govoril bi mi tako ter me k napuhu ne zapeljeval.« Tedaj odvrne sv. Duh: »Poskusi in misli sedaj - le na ničemerne reči.« Angela se razgleduje po okrajini, pa povsodi čuje glas:

»Opazuj vse to, delo je to mojih rok.« In neizrečeno veselje in tolažbo čuti v svoji duši, raztresti se še ne more ne. Bila je polnost ljubezni božje v nji.

Kristijani! Sveti Duh, Tolažnik, hoče tudi nas navdati s svojo tolažbo in polnostjo ljubezni božje. Zato pa moramo po vzgledu svetnikov vselej biti pripravljeni poslušati njegov glas, urno ga ubogati ter ponižno moliti. Danes, ko njegov glas slišite, nikar ne zakrknite svojega srca (Ps. 94, 8.), kliče nam sv. spokornik David. In, da bi milostij sv. Duha toliko gotoveje bili deležni, ukazali so sv. Oče opravljati devetdnevnic v čast nebeškemu Tolažniku. Zato, kristijani, prav goreče molimo v ta namen, prejмимо vredno sv. zakramente, da bo po besedah apostolovih vsakteri *popoln človek božji in za vsako dobro delo pripraven* (II. Tim. 3, 17.) Amen.

Val. Bernik.

Binkoštna nedelja.

I. Moč ljubezni v svetnikih.

Ako me kdo ljubi, bo moje besede spolnoval, in moj Oče ga bo ljubil, in bova k njemu prišla, in pri njem prebivala.

Jan. 14, 23.

Spolnilo se je današnji praznik, kar je Jezus poprej določno napovedoval, da namreč pošlje od Očeta sv. Duha, Tolažnika in Učenika, ki bo pričeval o njem. Deseti dan po Jezusovem vnebohodu, ali petdeseti po vstajenju, je prišel sv. Duh med velikim šumom v podobi gorečih jezikov nad apostole, *in je sedel na njih slehernega. In so bili vsi napolnjeni s sv. Duhom*, kateri jim je um razsvetlil in ljubezen božjo vлил v njih srca.

S prihodom sv. Duha na binkoštni praznik se začne očitno delovanje sv. cerkve. Nezmotljiva učeniška služba in oblast se začne razodevati po sv. Petru, prvaku apostolov, in kmalu tudi po drugih apostolih. Že na prvo pridigo sv. Petra o Kristusu križanem se jih dá krstiti tri tisoč. Od Izraelovih otrok gre apostolska pridiga med malikovalce, in ustanavlja povsodi krščanske občine. Sv. cerkev se odslej po pravici more imenovati *stebler in trdnost resnice* (I. Tim. 3, 15.), nezmotljiva in ljubezni vsa prevzeta učenica in vodnica narodov, nevesta sv. Duha. Od tedaj sv. Duh vlada cerkev Jezusovo, od tedaj nas posvečuje pri sv. zakramentih, od

tedaj deli vernikom svoje milosti in darove, od tedaj so srca bogoljubnih kristijanov *tempel živega Boga* (II. Kor. 6, 16).

Sveda ne vidimo sv. Duha, ker duh nima nikake oblike ali očitvidne podobe, toda mi spoznamo njegovo sveto delovanje po ljubezni, katero vlije v naše srce in po kateri nas uči Boga in bližnjega ljubiti.

In kako se razodeva ljubezen božja v kristijanu? Jezus nam v današnjem evangeliu sam to pové, rekoč: *Ako me kdo ljubi, bo moje besede spolnoval; in moj Oče ga bo ljubil, in bova k njemu prišla, in pri njem prebivala*. Kdor ima torej v sebi božjo ljubezen, ta spolnuje božje in cerkvene zapovedi in sicer zvesto in z veseljem srcem. In le v taki duši prebiva trojedini Bog, in le tako srce je živ tempel božji. Zato pravi zopet sv. pismo: *Kdor ne ljubi, ostane v smrti* (I. Jan. 3, 14.). Kdor pa ima ljubezen, ima tudi večno življenje. Bog Oče je ljubezen, Bog Sin uči ljubezen, Bog sv. Duh napolnuje vse z ognjem te ljubezni, da moremo podobo božjo v sebi do čistega spopolniti, to je, da se moremo posvetiti in zveličati. Le ljubezen posveti in opraviči, le v ljubezni se moremo ravnati po opominu Zveličarjevem: *Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče nebeški popolnoma* (Mat 5, 48.). In v tem so nam dali svetniki najlepši vzgled, ker so se v ljubezni do Boga in do bližnjega povzpeli najvišje. Torej prevdarimo danes moč ljubezni v svetnikih!

Ti pa, sv. Duh, pridi in napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni!

1. Kar je svetnike delalo tako vnete in goreče v ljubezni, bilo je to, da so spoznali in čislali velikost ljubezni božje in se zanjo v prvi vrsti trudili. V čednosti, katere ne poznamo in cenimo, se ne vadimo. Le, če jo poznamo, potem nam je draga.

Sv. Frančišek Pavlanski je gojil to čednost v sebi in v svojih redovnikih nad vse skrbno. V njegovem času — proti koncu 15. stoletja — je ljubezen božja ugasnila v premnogih srcih. Zato je bila poglavitna želja sv. Frančiška, da bi ljubezen božja prevzela vsa srca. Ustanovil je silno ojster red s hudimi posti. Njega so imenovali ljudje »dobrega moža«, redovnike pa »dobre brate«. Hrepeneli so samo potem, kar pred vsem tako hvali sv. Pavel v I. 1. do Kor. 13. p.: *Ko bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bil bi kakor bučič bron ali*

zvoneč zvonec. In ko bi znal prerokovati, in bi vedel vse skrivnosti in imel vso učenost; in ko bi imel vso vero, tako, da bi gore predstavljaj, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem. Ljubezen obsega vso popolnost, ljubezen je tisto svatovsko oblačilo, brez katerega se nihče ne more vdeležiti nebeške gostije. Brez ljubezni ne more tudi najčistejša duša iti v nebeško kraljestvo, zakaj le ljubezen traja večno in ona je večno veselje blaženih nebeščanov. Zato pravi sv. Jakob: *Kakor je teló brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva* (Jak. 2, 26). Ako pa je vera brez del mrtva, nima tudi večnega plačila. Vera, izkazovana v delih ljubezni, pa ima za najmanjše dobro delo, za kozarec mrzle vode žejnemu podan, upanje večnega plačila.

Ker ima torej ljubezen toliko vrednost, kako bi se vendar morali truditi za ta neprecenljivi zaklad, in najskrbneje bi ga morali hraniti v svojem srcu. Toda, kako smo vendar omahljivi! Kako naglo se kristijan zopet povrne v greh ter se tako odreče ljubezni božji! Svetniki so se na vso moč trudili, ta biser najti in ga ohraniti. Sv. Pavel povprašuje: *Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost, ali preganjanje? ali meč?* (Rim. 8, 35.) Sv. Frančišek Asiški je ljubil Boga nepopisno, bil je v resnici seraf v človeški podobi; v ognju te ljubezni se je svetil njegov obraz, žarelo vse njegovo telo, v nji se topilo njegovo srce, ljubeče vse stvarstvo. V celem božjem stvarstvu pa celó neumnih živalij ni ločil od svoje ljubezni, in slušale so njegov glas, kakor Adama v raj.

Ker je pa Bog eden v treh osebah, more se naša ljubezen raztegniti bolj na to ali na ono božjo osebo. Sv. Karol Baromej, sv. Pavel od križa in sv. Alojzij so bili vsi prevzeti zlasti ljubezni do križanega Zveličarja; sv. Angela Folinjska, — kakor ste slišali v zadnji pridigi, — je posebno gojila ljubezen do svetega Duha; sv. Tomaž Akvinski, sv. Klara in sv. Terezija so se odlikovali v ljubezni do presvetega zakramenta.

2. Med vsemi stvarmi pa so svetniki najprvo ljubili tiste, kateri so bili Bogu najbližji, ž Njim v najožji dotiki in po svoji veliki popolnosti Bogu najpodobnejši. To pa so angeli pa Marija, presveta Devica in Mati Sina božjega. Angele božje je posebno ljubil angelski mladenič sv. Alojzij. Ljubezen do Marije, katera se je v ljubezni sama povspela najvišje kot *mati lepe ljubezni* (Sir. 24, 24.), ta pa je najodličniši znak v življenju svetnikov. Za ljubezen in čiščenje Marijino so se svetniki kar

skušali drug pred drugim. Imenujem samo sv. Bernarda, kateri se je že v otročji dobi posvetil službi Marijini, in malo svetnikov je, kateri bi bili bolj poveličevali Marijino čast in bolj razširjali njeno slavo. Kar je on spisal o Mariji, vse dihti po nebeških vonjavah in medeno-sladkem veselju. Povdarjal je sv. Bernard zlasti te-le besede: »Dovolj ima Marija moči; zakaj ona je božja Mati, dovolj ima dobre volje, zakaj ona je mati usmiljena, in sicer ne le za pravične, ampak tudi za uboge grešnike.«

3. Ni čuda, da so svetniki vedno ljubili tudi bližnjega, ker ta ljubezen je izhajala iz njih ljubezni do Boga, angelov in Marije. Ljubili so ljudi zavoljo Boga, zato njih ljubezen do bližnjega ni poznala nobene meje. Sv. Pavel je bil pripravljen dati svoje zveličanje za zveličanje svojih bratov. Sv. Vincencij Pavlanski je odpel vjetniku na ladiji okove in jih sebi pripel ter postal suženj zato, da je oni šel prost domov. Iz ljubezni do ubozega trpečega Jezusa so imeli svetniki posebno ljubezen do ubogih, stiskanih revežev in do bolnikov; v njih so videli trpečega Zveličarja. Sv. Aleš je iz ljubezni do uboštva skozi 17 let sebi podarjene grižljeje — sam berač — delil z berači. Sv. kralj Vencel je vsak dan zahajal v bolnišnice, stregel je bolnikom in v zimskih nočeh je siromakom donašal drva. Sv. Elizabeta je osnažila gobovega dečka in ga položila v svojo posteljo.

Posebno pa so svetniki ljubili uboge grešnike, dobro vedoč, da božjemu Odrešeniku nobeno delo ni ljubše, kakor duše reševati. Sv. Dominik, sv. Filip Neri in sv. Alfonz M. Ligvorij, so greh sovražili na vso moč, a grešnike k Bogu spreobračati, so se trudili noč in dan. Sovražnike pridobiti za Boga in jim še posebno ljubezen skazovati, zato nam sv. zgodovina ne kaže samo sv. Štefana in sv. Janeza Gvalberti, ampak še nešteto družih posnemalcev Kristusovih.

Kako pa so svetniki ljubili svoje brate v Kristusu, o tem nam je zapisano že v sv. pismu, ker pravi sv. Lukež, da je bila množica pravih vernikov *enega srca in enega duha* (Dj. ap. 4, 32.).

Svetniki so zlasti presrčno ljubili tudi svoje stariše. Sv. Roza Limanska je sicer silno hrepenela po samostanskem življenju, toda zavoljo svojih starišev je prevzela trdo službo, da jim je mogla kaj pomagati.

Svetniki so zvesti bili tudi v zakonski ljubezni. Sploh so svetniki v vseh razmerah to vzvišeno čednost gojili, videč v bližnjem Boga, katerega so ljubili čez vse, in kateremu so v vsem zvesto služili.

Če se v sklepu vprašamo, kako so se svetniki mogli povzdigniti tako visoko v sv. ljubezni, odgovarja nam na to sv. Bernard, da so jo sicer svetniki dobili, kakor mi, vlito v zakramentu sv. krsta, da pa so božjo ljubezen potem netili, gojili v sebi najskrbneje s pobožno molitvijo in neprestanimi vajami. In ravno ta cerkveni učenik, sv. Bernard, je za to milost sv. Duha, za ljubezen božjo, prosil Boga najsrčneje.

Prosimo tudi mi sedaj v binkoštnih praznikih Boga za kraljico vseh čednostij, za božjo ljubezen, da bi se razodevala nad nami tako, kakor nam popisuje njene s a d o v e apostol narodov v I. l. do Korinčanov (13. p.), rekoč: *Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, ne ravna napačno, se ne napihuje; ni častilakomna, ne išče svojega, se ne dá razdražiti, ne misli huđega; se ne vcseli krivice, veseli se pa resnice, vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese.* Amen.

Val. Bernik.

2. Delavnost sv. Duha v človeških dušah.

Sv. Duh vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, karkoli sem vam povedal.

Jan. 14, 26.

Današnji veliki binkoštni praznik nas opominja na eno izmed največjih dobrot božjih, na poslanje sv. Duha na svet. Sveti Duh je prišel v vidni podobi v močnem pišu ali viharju in v podobi gorečih jezikov in je vse napolnil s svojimi darovi in milostimi, kakor spričuje apostolsko dejanje, rekoč: *Vsi so bili napolnjeni s sv. Duhom in so začeli govoriti v mnogoterih jezikih, kakor jim je sv. Duh dajal izgovarjati.* (Dejanje apost. 2, 4.) Prihod svetega Duha pa ni bil zaključen na binkoštno nedeljo, ampak se še vedno pónavlja in se bo ponavljal, dokler bo na zemlji kaj duš, ki bodo potrebovale darov sv. Duha. Sicer sv. Duh ne pride več v tako vidni podobi, kakor na binkoštno nedeljo, vendar pa pride resnično v človeške duše, da jim pomaga pričenjati delo zveličanja, nadaljevati je in srečno dokončati. Tudi to delovanje sv. Duha v človeških dušah je veličastno in prečudno, ako se mu te duše ne zoperstavljajo, ampak ž njim delajo. Potem se spolnjuje, kar je Kristus rekel: *Sv. Duh vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, karkoli sem vam rekel.* Kaj pa dela torej sv. Duh v človeških dušah? Sv. Duh razsvetljuje, krepča, posvečuje in tolaži

človeške duše. In ravno o tem delovanju sv. Duha v človeških dušah hočem danes nekoliko govoriti. Ti pa, o sv. Duh, razsvetli naša srca!

I. Jezus Kristus je večkrat oznanil svojim apostolom, da jim bo poslal sv. Duha in da bo dobro za-nje, da jim ga bo poslal. Pa ne le samo za apostole je bilo dobro, da so prejeli sv. Duha, ampak tudi za nas je dobro, ako prejmemo sv. Duha v svoje srce, kajti zveličanska so njegova dela v naši duši. Pred vsem drugim sv. Duh razsvetljuje ljudi. Kako strašno je zavoljo izvirnega greha otemnel in oslabil človeški um, da je bil neveden celó v najimenitnejših resnicah? Mnogi ljudje so na umu tako oslabili, da so pozabili na pravega Boga in zašli v malikovanje. Drugi so tako otemnjenega uma, da so nevedni v najimenitnejših resnicah. Trojna poželjivost jih je omamila, da ne poznajo drugih in višjih dobrot, kot bogastvo, posvetno čast in razveseljevanje. In vendar, kako potrebno je to vedeti, čemu nas je Bog vstvaril, in po čem moramo hrepeneti, kaj je naš namen? Kako potrebno nam je vedeti, kako nam gre po krščansko živeti, kaj moramo delati, česa se ogibati, če hočemo doseči plačilo v nebesih. Pa vsaj se vse to ljudem oznanuje v pridigah, v krščanskih naukih, v spovednici, in otrokom tudi v šoli in po stariših doma. Ali preljubi, zastonj bi si pridigarji prizadevali prepričati svoje poslušalce o resnici svete vere, nagibati in napeljevati jih k dobremu; zastonj bi si prizadevali spovedniki, zastonj trudili se učeniki, zastonj stariši vtiskati božje nauke v srca sebi izročeni, ko bi sv. Duh ne razsvetljeval src poslušalcev, da lažje umejo božje nauke. Zato je tudi tako strašen razloček mej kristijani; vsaj vendar iz ene župnije hodijo vsi poslušat ravno tiste pridige in nauke, in nekateri si toliko lepega zapomnijo, so tako prepričani o božji besedi in si tudi po svoji moči prizadevajo tako živeti, sv. Duh jih tako razsvetljuje; drugi pa, kateri sv. Duha od sebe zametujejo, sicer slišijo ravno tiste pridige, ravno tiste nauke, ali vendar ne verjamejo pridigarjevi besedi, naj jim še tako ljubeznjivo popisuje srečen stan duše, ki je v milosti božji, ali srečo čednosti, srečo zveličanih duš; zastonj jim je to govoriti, skoraj ravno tako je, kakor slepemu praviti, kako lepa je ta ali ona reč.

Sv. Duh pa nas ne razsvetljuje samo, temveč nas popolnoma prepričuje o resnici sv. vere. Zastonj bi si prizadevali pridigarji prepričati svoje poslušalce o resnicah sv. vere, n. pr. da

je ta ali ona reč greh, kakor pijanost, tatvina ali goljušija itd., ko bi sv. Duh sam našemu srcu ne dajal spričevanja, da je to resnično. Zato pravi sv. apostol Pavel: *Sv. Duh daje spričevanje našim srcem*, t. j. sv. Duh sam govori tistim, ki so pravi kristijani, da je božja beseda resnična. To je imenitno in posebno dandanašnji potrebno vedeti; kajti kolikokrat se sliši dandanašnji, posebno od takih, ki iščejo koga v greh zapeljati: »Saj to ali ono ni greh, saj ni treba vsega verjeti, kar govoré ali pridigovajo duhovniki« itd. Ali, preljubi! da je to resnično, n. pr. da grešnika čakajo neizrekljive muke v peklenškem ognju, tega pravi kristijani ne vedó le samo od pridigarjev ali učenikov, še nekdo drugi je, ki jim trdi resničnost tega, in kateremu se tudi grešniki popolnoma ne morejo ustavljati; sv. Duh je namreč, ki jim po njihovi vesti daje spričevanje vsega tega. Glejte torej iz tega, kako utrjena je naša vera. Če verujemo božjo besedo, ne verujemo le samo človeški besedi, temveč sv. Duh sam je, ki nam po vesti ravno to govori in potrjuje, da je resnično.

II. Vendar s samim razsvetljenjem in prepričanjem o resnicah sv. vere bi ne bilo še zadosti pomagano, mi potrebujemo tudi moči, da svoje življenje uravnamo po spoznani krščanski resnici. Pri svoji veliki slabosti bi mi nikakor ne mogli iz svoje lastne moči spolnovati volje božje, Bogu dopadljivo živeti in se slednjič izveličati. Potrebna nam je nadnaravna milost in moč sv. Duha. In ravno to tudi sv. Duh delí. On je poprej boječe apostole tako pokrepčal, da so srčno nastopili svoje apostolsko delovanje in ga srečno končali. Sv. Duh je krepčal sv. mučence, da so v grozovitih mukah srčno dajali svojo kri in življenje za sv. vero. Sv. Duh je dajal svetim spoznovalcem moč, da so se ločili od sveta in v duhu pokore križali svoje meso in hudo poželenje s krščanskim zatajevanjem; in s pomočjo sv. Duha so svete device obvarovale neomadežano nedolžnost. In tudi nas krepča sv. Duh, da moremo vse skušnjave od strani sveta, hudobnega duha in lastnega mesa srčno premagati in po pravi poti hoditi, ako se le njegovi milosti ne ustavljamo. On daje moč naši slabosti, gorečnost naši mlačnosti, vnemo in ljubezen našemu mrzlemu srcu, veselje do molitve, do božje besede, do prejemanja sv. zakramentov. Sv. Duh opominja na lepe obljube, katere je Bog dal svojim zvestim služabnikom v nebesih. Dobrim otrokom pomaga, da spolnjujejo dolžnosti do svojih starišev, in si zaslužijo blagre, katere je Bog navezal na spolnovanje četrte božje zapo-

vedi. Sv. Duh daje krščanskim starišem potrebno moč, da morejo svoje otroke po krščansko izrejati in voljno prenašati križe in težave svojega stanú. Sv. Duh krepča uboge, da so zadovoljni v svojem stanu in si s poštenim delom služijo svoj vsakdanji kruh. Sv. Duh pomaga bogatim, da ne obračajo svojega premoženja v greh, ampak, da si nabirajo ž njim zasluženje za večno življenje v nebesih. Da, vse brez izjeme krepča sv. Duh, da morejo doseči večno zveličanje, ako se le ne vstavljajo njegovemu delovanju, temveč ga prosijo potrebne pomoči, in delajo zvesto z njegovo pomočjo.

III. Veličastna in zveličanska je delavnost sv. Duha v človeških dušah po darovih razsvetljevanja, prepričevanja in krepčanja; vendar še najlepše se kaže njegovo delovanje v p o s v e č e v a n j u n a š i h d u š. In ravno zato se sv. Duh imenuje posvečevalec, ker našim dušam podeljuje posvečujočo milost božjo. Kako draga in zveličanska je ta milost, se spozna lahko iz tega, ker človeka vsega prenovi in posveti na duši, ga stori iz grešnika pravičnega, iz otroka jeze božje otroka božjega in dediča nebeškega kraljestva. In kaj dela sv. Duh v človeku, da ga povzdigne v ta srečni stan? On opominja in svari, on takorekoč prosi in trka na duri človeškega srca, da ga pripelje k spreobrnjenju in k pokori. On dela na to, da grešnik spozna hudobijo greha in njegove slabe nasledke, da obžaluje in objokuje greh kot največje hudo, in da dela trdne sklepe se v resnici poboljšati. On pripelje grešnika k odkritosrčni spovedi in mu pomaga, da zasliši sladke besede: *Zaupaj, odpuščeni so ti tvoji grehi!* In potem pride on, Duh svetosti, v dušo in ji podeli nadnaravno življenje. Potem postane taka duša prebivališče troedinega Boga, in tak človek postane po milosti zares otrok božji in dedič nebeškega kraljestva in sodedič Jezusa Kristusa. Zato piše sv. apostol Janez: *Glejte, kako veliko ljubezen nam je Bog dodelil, da se imenujemo otroci božji in smo tudi.* O, kako draga in zveličanska je posvečujoča milost sv. Duha!

IV. Vrhu vsega tega napolnjuje sv. Duh našo dušo z duhovnim veseljem in z nebeško tolažbo. Kajti, kakor sv. apostol Pavel uči, je sad sv. Duha: *Ljubezen, veselje, mir, potrpešljivost, usmiljenje, dobrotljivost, krotkost.* Zato tudi Jezus sv. Duha imenuje *Tolažnika*. Nikar ne mislite, preljubi! da pobožno krščansko življenje je brez vsega veselja in tolažbe; marveč sv. Duh napolnjuje svoje zveste služabnike s toliko obilnostjo veselja in sladke tolažbe, da je vse pozemeljsko razveseljevanje v primeri tega dušnega

veselja le osat in trnje; kajti pozemeljsko veselje je kratko in prinese poslednjič človeku le britkost, žalost in nesrečo, med tem, ko veselje sv. Duha človeka časno in večno srečnega stori. Glejmo le na apostole, kakšna preganjanja so imeli pretrpeti. V ječe so jih zapirali, pretepavali, mučili in morili so jih. In vendar pri vsem tem so bili polni veselja in tolažbe in še celó Boga so hvallili, da so bili za vredne spoznani zavoljo Jezusovega imena kaj pretrpeti. In sv. apostol Pavel je spoznal sam o sebi: *Poln sem tolažbe, preobilno veselja imam pri vsi svoji nadlogi.* (II. Kor. 7, 4.) Tako razveseljuje in tolaži sv. Duh sebi zvesto udane duše. Pri tej tolažbi zgubé nadloge in časno trpljenje in zatajevanje svojo britkost. Veselo napreduje duša po poti božjih zapovedij, in kolikor zvestejše jih spolnjuje, toliko bolj čuti, *kako sladek je Gospod.*

Kdo bi si pač ne želel dobivati to razsvetljenje, krepčanje, posvečenje in tolažbo od sv. Duha? Ali od nas je odvisno, ali se hočemo vdeležiti le-teh milostij sv. Duha ali ne. Prosimo sv. Duha ponižno in goreče za te milosti in darove, poslušajmo njegov glas, ki nas svari pred hudim in vabi k dobremu. Odpovejmo se hudemu nagnjenju in grehu, ker v grešno dušo ne pride sv. Duh, in zdihujmo pogostoma s sv. cerkvijo: *Pridi sv. Duh in napolni srca svojih vernikov z ognjem svoje ljubezni.* Amen. J. Kerčon.

Binkoštni ponedeljek.

Božja ljubezen.

Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje. Jan. 3, 16.

Ko sv. Bernard popisuje v neki pridigi nezapopadljivo ljubezen božjo do nas revnih Adamovih otrok, od veselja in začudenja kliče prevzet: »O sladkost! o milost! o sila ljubezni!« Z besedo »sladkost« zaznamuje sv. Duha, zakaj največja sladkost, ki je v Bogu, je sv. Duh. Beseda »milost« pa pomenja neskočno dobrotljivost in usmiljenost, ki nam jo je izkazal nebeški Oče, ko se nas je usmilil, mej tem, ko je pregrešne angele vekomaj od sebe zavrzel. Beseda »sila ljubezni« nam slednjič daje na znanje, da nam je Bog ne vsled kakšnega našega zaslužnja, ampak zgolj iz lastne ljubezni svojega edinorojenega Sina dal v naše odrešenje.

— Tudi med nami se semtertje najde močna ljubezen, ki daruje marsikateri dar in pretrpi veliko težav. Ali moč take ljubezni prihaja navadno iz dobičkarije. Tako je očak Jakob ljubil Rahelo, hčer Labanovo, in da jo je dobil v zakon, trdil se je celih sedem let v težavnem pastirskem stanu. Kakšen dobiček nasproti je hotel Bog s stvarjenjem, ohranjenjem in odrešenjem sveta doseči, ki je brez vsega tega že sam v sebi, v svojih popolnostih neskončno srečen? Vendar pa je svet tako ljubil, da je zanj dal svojega edinorojenega Sina.

Ali — ako premišljujemo besede sv. Janeza, ki pravi, da svet tiči v hudobiji, in nas zato opominja, da naj sveta in tega, kar je na svetu, nikar ne ljubimo, in da celó *v tistem, ki svet ljubi, ni Očeta ljubezni* — bi si pač lahko mislili, da tudi Bog sveta nikdar zavoljo njegovih hudobij in pregreh ni mogel ljubiti. Sv. Tomaž Akvinski nam to razlaga, ko pravi: Svet obstaja iz ljudij, ki na njem prebivajo, iz njegovih hudobnih nauk, šeg in navad; ljudi moramo ljubiti, svetove nauke pa sovražiti. Tako je tudi Bog pregrehe in hudobije sveta vedno sovražil, človeka pa že od vekomaj tako ljubil, da je svojega edinorojenega Sina zanj dal, da bi po veri vanj ne bil pogubljen, temveč imel večno življenje. O tej ljubezni božji do človeka namenil sem se danes nekoliko več izpregovoriti ter zaprosim sv. Duha, naj vname v naših srcih ogenj svoje ljubezni, da še mi Njega iz vseh svojih močij in nad vse ljubimo.

Ni se nam čuditi, ako nas sv. vera uči, da Bog kot najbolj popolnoma bitje in največja dobrota sam sebe čez vse ljubi in v tej svoji ljubezni vživa neskončno blaženost. Čuditi pa se moramo, da se je Bog v svoji neskončni ljubezni ozrl na nas revne stvari in da je tudi ta njegova ljubezen že od vekomaj. Zato govori pri preroku: *Z večno ljubeznijo sem te ljubil; zato sem se te usmilil in te na-se vlekel.* Še celó, ko je videl, da se bomo s svojimi grehi pogreznili v brezno pogubljenja, ni nam odtegnil svoje ljubezni, temveč sklenil je, nas s smrtjo svojega edinorojenega Sina potegniti iz brezna pogube in nas večno izveličati. — Kdo izmed nas more to ljubezen umeti? Da, še celo angelov, ki so grešili, Bog ni tolikanj ljubil, akoravno so veliko bolj popolne stvari, kakor človek. Tako je torej Bog svet ljubil, da se je pregrešnega človeka usmilil. prevzetne angele pa je brez vse pomoči prepustil njih revam in jih s peklenškimi verigami potegnil v pekel.

Ravno tako stvarjenje sveta ni nič drugega, kakor spričevanje neizmerne ljubezni božje do človeka; ker ne za angele, ne za kake druge duhove, ampak za človeka je vstvaril svet. Da je pa človeka šele potem, ko sta bila nebo in zemlja vstvarjena, naredil, storil je zato, ker ga je hotel postaviti za gospodarja, za krono nad vsa dela svojih rok. In kakor se kralju ali cesarju poslopje za stanovanje preskrbi z vsem potrebnim, tako je Bog zemljo, predno jo je odložil človeku za stanovališče, pripravil z vsem potrebnim. Njegov namen je bil, naj bi človek, kakor hitro okrog sebe ogleda mogočno stvarstvo, našel nad vsako stvarjo posebej novo spričevanje božje ljubezni in bi ga ta pogled spodbadal povračevati ljubezen božjo z nasprotno ljubeznijo.

Zakaj že kraj, ki mu ga je v stanovanje odkazal, bil mu je priča božje ljubezni. Sv. pismo pravi: *Zasadil je Gospod vrt veselja in postavil vanj človeka, katerega je bil ustvaril.* (I. 2, 8.) Poglejte! kdo izmed vas je že katerikrat slišal, da bi bil kak mogočen kralj ali cesar zasadil svojemu najmanjšemu hlapcu vrt veselja? Kdo je slišal, da bi bil cesar v razveseljevanje svojega najmanjšega sužnja sezidal najlepši grad in mu ga z vsem potrebnim v obilnosti preskrbljenega prepustil v užitek, kjer bi za nobene skrbi, ne za kak trud, ne za težave nič ne vedel? Česar pa o kraljih in cesarjih ni slišati, storil je Bog človeku. Kdo bi se zeló ne čudil nad toliko preobilnostjo ljubezni božje! kliče po pravici sv. Anastazij. Bog se je ponižal iz ljubezni do človeka biti njegov vrtnar in služabnik. Vse to pa iz tega namena, naj bi ga še človek častil iz ljubezni. Pa, kakor se neki star pisavec čudi, da zemlja, ki je v svojem osrčju vsa polna ognja in je zopet od zunaj okoli in okoli obdana od ognjenih svetov, ne zgorí, še bolj se je čuditi, da se človek, v sebi, okoli sebe, nad seboj in pod seboj povsod obdan z dobrotami, v ljubezni do Boga ne le ne vname, temveč ostane mrzel, kakor led na najvišjih gorah, ki ga še tako vroči solnčni žarki ne otajajo. Da, ljubezen povračuje Bogu še z nepokorščino in nehvaležnostjo, prelomi tako lahko zapoved, ki mu drugega ni velevala, kakor med milijoni družih dreves le od enega samega sadu ne okusiti.

Kaj pa je sedaj storila ljubezen božja? Ali je mar človeka, kakor poprej napuhnjenega Luciferja, v svojem pravičnem srdu in maščevanju na večno pogubila? — Saj, kakor pravi sveti Hieronim, se ljubezen, ako je razžaljena, spremeni v sovraštvo. Pa — glejte! nič tega se ne zgodi; ogenj njegove ljubezni ne le

ni ugasnil, temveč se je še vnel v večjem plamenu. Zakaj, ko človek greši, prikaže se mu še enkrat in ga kliče: »Adam? kje si?« S tem klicanjem, pravi sv. Ambrož, je hotel Bog človeku svoje presrčno usmiljenje razodeti in mu pred oči postaviti, v koliko nesrečo, v kolike reve je zabredel. Usmiljenega Boga, pravi ta cerkveni učenik, je Adamov padec bolj bolel, kakor je Adam občutil sam svojo nesrečo. Zato ga vkljub svoje pravičnosti, kateri je po grehu zapadel, potolaži in mu obljubi Odrešenika.

Predno pa o tej ljubezni božji dalje govorim, ozrimo se poprej na podobe v stari zavezi, ki nam to ljubezen, kakor v ogledalu, kažejo. Taki podobi sta, pravi sv. Avguštin, Abraham in njegov sin Izak. Abraham je podoba Boga Očeta in Izak podoba Boga Sina. Iz sv. pisma pa vemo, da je Bog Abrahamu, da je njegovo pokorščino poskusil in jo očitno razodel pred svetom, dal trdo in težavno zapoved, da mora vzeti svojega edinega sina, ki ga ljubi, in mu ga v dar zaklati na gori, katero mu bo pokazal. Za katero očetovo srce, ljubi moji! bi ne bila sleherna tacih besedij ostro brušen meč, ki bi ga na dvoje ne presekal? Kaj, oče naj sina v dar zakolje? Z lastno roko naj edinemu otroku, ki je vse njegovo upanje in njegova ljubezen, življenje vzame? Oh, zoper toliko grozovitost se mora vstavljati vsako očetovo srce, in rajše bi bilo samo prebodeno od sovražne roke, kakor jo pa vzdigniti v umor lastnega sina. Ali Bog mu veli: »Vzemi svojega sina!« — In Abraham sluša. Še tisto noč vstane, vzame sina in gre proti gori, katero mu je Bog pokazal. Oh, kako je vendar moralo očetu na tem potu, ki je bil tri dni dolg, biti pri srečju, kolikorkrat je pogledal na svojega ljubega sina. In kaj zopet si je mogel sin misliti, ko ga, vrh gore prišedši, oče zveže, na oltar položi ter nož v roke vzame, da bi mu ga potisnil v nedolžno srce? — Ali oba se vdasta v voljo Gospodovo.

S to prigodbo je bilo svetu pokazano, da bo Bog, nebeški Oče, svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa dal v smrt, da bo v spravni dar za grehe sveta zaklan na Kalvariji, in bo s svojo smrtjo odrešil in zveličal človeški rod. Vendar pa je med podobo in resnično daritvijo znamenit razloček; zakaj, kaj je Izak proti Kristusu? sin Abrahamov v primeri s Sinom božjim? Kaj je ljubezen, ki jo je imel Abraham do svojega sina Izaka v primeri z neskončno in večno ljubeznijo, ki jo ima nebeški Oče do svojega Sina? Le senca je vse to; in vendar je nebeški Oče celó svojega edinorojenega in najljubšega Sina dal, da je bil zaklan za grehe

sveta; in Jezus Kristus se je iz neskončne ljubezni do nas z veseljem v spravo dal umoriti. Kdo izmed nas, ljubi moji, more to ljubezen Očetovo kakor Sinovo v mislih zapopasti, a kdo jo z besedami izreči?

Ali nista zato tudi Oče in Sin vredna naše največje hvaležnosti, vse naše ljubezni? Kako pa naj jima skazujemo to ljubezen? Ne z besedami, ljubi moji, ampak z deli, zakaj dela, pravi sveti Gregor, so *poskušnje ljubezni*. Ali naj pa, kakor je Oče svojega Sina za nas iz ljubezni v smrt dal, še mi iz ljubezni do Boga gremo v smrt? Ali naj se po zgledu Kristusovem iz ljubezni do njega še mi z biči in jermeni damo po vsem životu razmesariti, s trnjem kronati, in naj damo svojo kri do zadnje kaplje prelititi, se zanj umoriti? Vse to so res storili spričevalci sv. vere, mučeniki iz prvih in sedanjih časov. Toda Bog je tudi z manjšim zadovoljen. On nam pravi v sv. pimu: *Sin, daj mi svoje srce! Srce pa je sedež ljubezni*. In po tem takem Bog nič družega od nas noče, kakor ljubezen, katere sad so čednosti in dobra dela, po besedah Kristusovih, ki pravi: *Kdor moje zapovedi ima in jih spolnuje, ta je, kateri me ljubi. Kdor pa mene ljubi, tega bo tudi moj Oče ljubil, in jaz ga bom ljubil. Jaz in Oče bova k njemu prišla in pri njem prebivala.*

Zato rečem k sklepu: *Ker je Bog svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje*, obračajmo se torej, kakor solnčna roža v lepem in grdem vremenu za solncem, še mi v sreči, kakor v nesreči za Bogom. »Naše srce bodi, po besedah sv. Gregorija, oltar božji, na katerem naj gori večna luč in se plamen ljubezni neprenehoma vzdiguje k Bogu.« V ljubezni z Bogom zedinjeni moremo s sv. Paylom reči: *Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? (Rimlj. 8, 35.) Svest sem si namreč, da ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem. (Rimlj. 8, 38, 39.) Amen.* M. Torkar.

Pogled na slovstvo.*)

A.

1. **Voditelj** v bogoslovnih vedah. Izdajejo profesorji kn. šk. bogoslovja v Mariboru. Urejuje **Frančišek Kovačič**, profesor bogoslovja. Leto I. Zvezek 1. V Mariboru, 1898. Tisek tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Str. 72. — Prav za piruhe o letošnji veliki noči je prejela slovenska duhovščina »Voditelja«. List ima prelep namen, duhovniku podajati temeljite bogoslovne vede, ki mu povzdiguje duha iz puste vsakdajnosti; ki »mu je v dvomih svetovalka, v žalosti tolažnica, velikokrat tudi varhinja na polzki poti npravnega življenja«. V uvodu povdarja »Voditelja«, da bo zasedel prazno mesto v slovenskem slovstvu, ker si za-se hoče izbrati le »atria Domini«. Dejstvo se bo sicer izreklo, da se tako strogo ne dajo listi ločiti, ali to tudi ni nujno potrebno. S plemenitim navdušenjem so pričeli veleučeni gg. profesorji izdajati znanstveno-bogoslovni list; hvaležno in veselo ga pozdravimo vsak na svoji mizi kakor najboljšega prijatelja. Ker bomo imeli še večkrat priliko »Voditelja« priporočati častitim sobratom, zato danes imenujemo le še naslove in pisatelje razpravam, ki so priobčene v prvi številki. List prinaša nastopne članke: »V znamenju sv. križa« (dr. I. Mlakar); »O nekaterih znova najdenih spomenikih, tiščočih se sv. pisma« (dr. Fr. Sedej); »Katero oblast ima cerkev in katero država v zakonskih stvareh?« (dr. M. Matek); »Extra Ecclesiam nulla salus« (dr. A. Ušeničnik); »Iz časov vernega razumnštva« (dr. A. Medved); »Zakaj nov katekizem?« (dr. I. Križanič); »Priprave za biblične kateheze« (prof. A. Kržič) in »Saj itak nič ne pomaga« (dr. J. Pajek). »Raznoternosti« objavljajo zanimive novosti, zlasti cerkvene ukaze in vprašanja iz kazuistike. Obširen je zadnji oddelek »Slovstvo«, kjer se poleg drugih zlasti pohvalno ocenjuje prekristna knjiga »Cvetje s polja modroslovskega« (spisal dr. Fr. Lampe), ki smo jo naznanili v tretji številki. — »Voditelj« bode izhajal štirikrat na leto in stane za celo leto 1 gld. 20 kr. Naročnina naj se pošilja uredniku **Frančišku Kovačiču**, profesorju bogoslovja v Mariboru.

B.

1. **De religione revelata libri quinque.** Auctore **Guilermo Wilmers S. J.** Cum approbatione rev. episcopi Ratisbon. et super. ordinis, Ratisbonae. Sumptibus et typis **Friderici Pustet.** MDCCCXCVII. Vel. 8°. Str. 686. Cena 4 gl. 80 kr. — Naš pisatelj, ki se je lotil splošne dogmatike ali fundamentalne teologije, razdelil si je vso stvarino v tri dele: 1. del je o razodetju krščanske vere (de religione revelata), 2. del o Kristusovi cerkvi (de Christi ecclesia), in 3. del o veri in njenem pravilu (de fide fideique regulis). Doslej sta izšla prva dva dela v dveh debelih zvezkih. V prvem zvezku obdeluje religijo v obče in razodeto krščansko religijo posebej po tistem redu, ki je navaden v teh razpravah. Pisatelj je določil pojem in bistvo religije, njeno potrebo, potem razkazuje razodetje po bistvu, načinu in potrebi, govori o njenem spoznavanju in dokazovanju, nato razklada pripravljane h krščanski religiji (mesijaški dokaz), o krščanski religiji sami in o njenem začetniku Jezusu Kristusu, o ustanovitvi in o napredku krščanske religije, o njenem obstanku, o njeni popolnosti in stanovitnosti v katoliški cerkvi in o njeni resničnosti.

*) »Iskrice« in oceno nekaterih novih knjig smo morali odložiti zaradi pomanjkanja prostora.

Obdelovanje te tvarine je jako temeljito in obširno; ni pač nobenega semkaj spadajočega vprašanja, katerega ne bi našli tukaj pojasnjena. Metoda je školastična, pregledna in umevna. Zanimal nas je zlasti oddelek o poganstvu in poslednji del v knjigi: »de religione christiana, prout in Ecclesia catholica continuatur et exercetur«, kar je jako potreben dokaz v celotnem sestavu.

Čeprav jezik ni vseskozi ukrojen po klasičnih pravilih, vendar smemo knjigo imenovati po vsebini in obliki jako dobro in jo dobro priporočati vsem, ki hočejo postaviti trdno podlago svojemu verskemu znanju.

2. *De Christi ecclesia libri sex.* Auctore Guilelmo Wilmers S. J. Cum approbatione rev. episcopi Ratisbon. et super. ordinis. Ratisbonae. Sumptibus et typis Friderici Pustet. MDCCCXCVII. Vel. 8°. Str. 691. Cena 4 gl. 80 kr. — Po enakem načinu in v jednaki obsežnosti, kakor je obdeloval pisatelj prvi del »de religione«, obdeloval je tudi Kristusovo pravo cerkev, ki je jedino le katoliska cerkev. Najprej je v našem delu razložil pojem družbe in njeno bistvo, nato dokazuje, da je Kristus ustanovil cerkev z vsemi potrebnimi svojstvi prave družbe, potem pojasnjuje njen namen, njeno vidnost, njen značaj, da je kakor živo telo, ki ima dušo, torej ne obstoječe iz enakih, marveč neenakih udov; nadalje razklada, kaj je njena oblast in veljava, in dokazuje, da je prvaštvo ali t. i. primat v cerkvi prejel sv. Peter, od katerega ga ima vsakateri pravi rimski papež; tu kaže, kakšno oblast ima papež in kaj obsega; v naravnem redu govori potem o škofih in ob enem o presbiterjih. V posebni knjigi (4.) govori o učeništvu sv. cerkve, prav tako tudi (v 5. knj.) o njenih znamenjih (de notis), katerih pa nimajo druge cerkve, in naposled kaže, kdo je ud cerkve, kdo pa ne.

Jako veliko gradiva za obrambo sv. cerkve je tukaj nakopičenega. Pisatelj razgrinja tu vse bogastvo svoje učenosti in zagovarja najtrdnjše nauke, kjer so med bogoslovci razna mnenja.

Nobena naprava nima dandanes toliko sovražnikov in nasprotnikov, kakor sv. cerkev. Zato pa tudi ni nič potrebnejše, kakor temeljito zagovarjati cerkev in braniti njene prirodne in božje pravice. Zato tudi to knjigo nujno priporočamo in želimo, da bi se spoznavanje cerkve čim dalje bolj širilo in v tem tudi lju-bezen do nje — neveste Kristusove.

3. *Theologia moralis decalogalis et sacramentalis.* Auctore clarissimo p. Patritio Sporer, O. S. F. Novis curis edidit p. F. Irenaeus Bierbaum, O. S. F., provinciae Saxoniae s. Crucis lector iubilatus. Cum permissu superiorum. Tomus I. Paderbornae, MDCCCXCVII. Ex typographia Bonifaciana (J. W. Schröder). Vel. 8°. Str. 868. Cena 4 gl. 50 kr. — Kakor je omenjena tiskarna izdala veliko Eibelovo pravoslovno delo, tako je izdala sedaj drugega slovečega starega pravoslovca, p. Sporerja. P. Sporer, iz Pasave, frančiškan, lektor bogoslovja, umrl 29. maja 1683. *) je spisal naše pravoslovje v 2 delih in 3 zvezkih, ki je bilo vedno na dobrem glasu. I. del, kateri je pred nami, razpravlja: o vesti, o činih človeških, o dobroti in slabosti činov, o grehu in njega razdelitvi, o subjektu greha, o vzrokih greha. Nato obdeluje 10 božjih zapovedi in sicer v 10 poglavjih o 1. zapovedi, o 2., 3. in 4. zap. pa v štirih; pridejan je dodatek o postu. Bralec najde zlasti dve vrline v tem delu: lahkoto in jasnost. Jasno so razloženi slučajji, točno je povedano, kakšen in kolik greh je to in ono.

*) Hurter (Nomenclatar literarius, T. II. p. I. pg. 860) pravi, da je umrl 1. 1714., kar je pomota.

Čeprav je knjiga obsežna, mora nam biti dovolj to kratko naznanilo, ki pa lahko nadomestuje obširnejšo hvalo. Temeljitemu bogoslovcu ne bo žal, ako si nabavi to delo.

4. Apologie des Christenthums. Von Dr. Paul Schanz, Professor der Theologie an der Universität Tübingen. Dritter Theil: Christus und die Kirche. Zweite vermehrte und verbesserte Auflage. Mit Approbation des hochwürdigsten Herrn Bischofs von Rothenburg. Freiburg im Breisgau. Herder'sche Verlagshandlung. 1898. 8°. Str. 581. Cena 4 gl. 80 kr., vez. 5 gl. 88 kr. — O tej prekrasni apologiji sv. katoliške vere smo že govorili. Obširnost, temeljitost, odločnost — vse najdeš združeno v delu našega odličnega učenjaka. Kristus je svoj nauk izročil cerkvi, cerkev ga hrani nepremenjenega in neoslabljenega. Kaj je cerkev in kakšno njeno poslanstvo, to nam kaže ta važni zvezek. Ne razklada pa samo oblasti sv. cerkve, marveč tudi njeno učenistvo, nezmotljivost, posebno še primat in njegove pravice.

Naše delo si je pridobilo že v prvi izdaji priznanje, zato radi priporočamo to pomnoženo in izboljšano izdajo in ji želimo, da bi se daleč razširila.

5. Christenthum und Weltmoral. Zwei Vorträge über das Verhältnis der christlichen Moral zur antiken Ethik und zur weltlichen Cultur von Dr. Josef Mausbach, Professor der Moral und Apologetik und z. Rektor der Akademie zu Münster. Münster i. W. 1897. Druck und Verlag der Aschendorffschen Buchhandlung. Vel. 8°. Str. 61. Cena 60 kr. — Tu imamo dva govora, katera je govoril pisatelj ob dveh slovesnih prilikah. Prvi razlaga, da krščanska etika nikakor ne izvira iz poganske etike, drugi govor pa kaže, da krščanstvo vedno pospešuje svetno pravo kulturo. Oba govora sta res znamenita, in knjiga podaje ob kratkem več, nego obeta. Obe vprašanji nam je osvetlil in razrešil govornik-pisatelj tako stvarno in temeljito, da se sme imenovati knjiga jako dragocen in rabljiv prispevek h krščanski apologiji.

6. Kleine Apologetik oder Begründung des kathol. Glaubens. Ein Leitfadens für den Unterricht an höhern Lehranstalten und zum Privatstudium für Gebildete. Von Dr. I. Schmitz. Mit oberhirtlicher Approbation. Zweite, vermehrte Auflage. Regensburg. Druck und Verlag von Friedrich Pustet. 1897. 8°. Str. 104. Cena vez. zv. 42 kr. — Tu je sicer mala a jako pripravna apologetika za šolsko ali tudi za ročno rabo omikancev. Tudi je cena lepi knjižici jako nizka, zato se lahko daleč razširi.

7. Schreckensrufe des Unglaubens, ihre Gefahr und Heilung. Sechs soziale Fastenpredigten von Martin Jäger, katholischer Stadtpfarrer in Zweibrücken. Mit oberhirtlicher Approbation. Regensburg. Druck und Verlag von Friedrich Pustet. 1898. 8°. Str. 157. Cena 1 gl. 8 kr. — V 6. govorih razpravlja govornik glavne pogubne nauke socializmov, jih zavrača in kaže, kam da vodijo taki nazori. In ti so kratko označeni v naslovih: 1. Ni Boga. 2. Proč z vero! 3. Proč s cerkvijo! 4. Proč s kraljem! 5. Proč z zakonom! 6. Proč z lastnino! Ti so v istini glavni pogubni nauki socializmov, in zato je jako dobro, da se v pridigah ljudstvu to pové odkrito in ob pravem času, da ne bo prepozno, ko se več ne bo smelo ali moglo povedati, ko tudi ne bo nič več pomagalo, kakor nas učijo prežalostni vzgledi v najnovejši dobi. Zatorej radi priporočamo našim prijateljem ljudstva te lahke govore.

Dr. F. L.